

กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมอากาศเสียของประเทศไทยในปัจจุบัน

ปัจจุบันนี้ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายสำหรับการป้องกันและควบคุมอากาศเสียอย่างบังคับโดยตรง ดังนั้นประชาชนส่วนใหญ่จึงยังไม่เข้าใจถึงสิทธิและหน้าที่ของตนตามกฎหมายแต่อย่างใดก็ตามก็มีกฎหมายอยู่หลายฉบับ ซึ่งมีบางมาตราที่ดีถือว่าเป็นการป้องกันและควบคุมอากาศเสีย ซึ่งกฎหมายเหล่านี้คืออยู่กระจัดกระจายกันในรูปของพระราชบัญญัติต่าง ๆ บาง ประกาศต่าง ๆ บาง นอกจากนี้ยังมีแทรกอยู่ในประมวลกฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์อีกบางมาตราด้วย ซึ่งบทบัญญัติของกฎหมายต่าง ๆ ดังกล่าวอาจแยกพิจารณาได้ดังนี้คือ

1. กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันควบคุมอากาศ

1.1 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พุทธศักราช 2456...

มาตรา 119 ห้ามมิให้ผู้ใดเท, ทิ้ง.... สิ่งปฏิกูลใด ๆ รวมทั้งน้ำมันและเคมีภัณฑ์ลงในแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ.....อันจะเป็นเหตุให้เกิด.....สกปรกเป็นพิษต่อสิ่งมีชีวิต.....เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าผู้ใดฝ่าฝืน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และต้องชดใช้เงินค่าเสียหายที่เจ้าท่าต้องเสียในการขจัดสิ่งเหล่านั้นด้วย¹

¹ความในมาตรา 119 เดิมถูกยกเลิกและใช้ความใหม่นี้แทนโดยข้อ 5 แห่งประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 50 ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 89, ตอนที่ 11, ฉบับพิเศษ (19 มกราคม 2515) : 31.

1.2 พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องถิ่น พุทธศักราช 2457...²

มาตรา 40 กำหนดต้องตรวจจัดการรักษาสิ่งซึ่งเป็นสาธารณะประโยชน์อันอยู่ในตำบลนั้น เช่น สระน้ำ ศาลาอาศัย ที่เลี้ยงปศุสัตว์ เป็นต้น

มาตรา 48 แพทย์ประจำตำบลมีหน้าที่ดังกล่าวต่อไปนี้คือ.....
ข้อ 3.....ดูแลยาให้ตำบลนั้นมีสิ่งโสโครกอันเป็นเชื้อโรค.....

มาตรา 55 ถ้าราษฎรคนใดทิ้งให้บ้านเรือนชำรุดรุงรัง หรือปล่อยให้โสโครกโสมนอาจจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่ผู้อยู่ในที่นั้นหรือผู้ที่อยู่ใกล้เคียงกัน หรือผู้ที่ไปมา หรือเกิดอัคคีภัยหรือโรคภัย ให้กำนันผู้ใหญ่และแพทย์ประจำตำบลปรึกษากัน ถ้าเห็นสมควรจะบังคับให้ผู้อยู่ในที่นั้นแก้ไขเสียให้ดีกว่าบังคับได้ ถ้าผู้นั้นไม่ทำตามบังคับ ก็ให้กำนันนำความร้องเรียนต่อกรมการอำเภอ

มาตรา 110 เพราะเหตุที่โสโครกเป็นแดนเกิดของโรคร้าย...
กรมการอำเภอต้องคอยตรวจตราว่าคนในท้องที่อย่าให้ทอดทิ้ง หรือปล่อยให้เกิดความโสโครก...

ก มาตรา 119 กรมการอำเภอต้องตรวจตรารักษาป่าไม้ซึ่งรัฐบาลหวงห้ามตามข้อบังคับป่าไม้

1.3 พระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช 2473³

มาตรา 38 ให้เสนาบดีมีอำนาจออกกฎว่าด้วย

...

(10) กำหนดและการใช้เครื่องอุปกรณ์ที่จะติดรถ เช่น โคม เครื่องมองหลัง เครื่องห้ามล้อ แตร เครื่องระงับเสียงท่อไอเสีย

²ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 31, (17 กรกฎาคม 2457) : 229.

³ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 48, ตอนที่ 22 (22 พฤษภาคม 2473)

...

(14) จัตวา ห้ามมิให้ไต่รถยนต์บางชนิดในเขตหนึ่ง เขตใด

(14) เบญจ ไห้คงจดทะเบียนรถยนต์บางชนิดในบางจังหวัด⁴

1.4 กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช 2473 (ฉบับที่ 5) อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 38 และ 42 แห่งพระราชบัญญัติรถยนต์ พุทธศักราช 2473 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้⁵

...

ข้อ 6. ห้ามมิให้ไต่รถยนต์ที่ไม่มีเครื่องระงับเสียงหรือรถยนต์ที่มีท่อไอเสียพ่นลงกับพื้นถนน

1.5 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พุทธศักราช 2477⁶

มาตรา 46 ผู้ขับรถรับจ้างและผู้เก็บค่าโดยสารมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

...

(2) ต้องไม่สูบบุหรี่ในเวลาที่เกิดรถอยู่⁷

⁴ความใน (14) จัตวา และ (14) เบญจ นี้เพิ่มขึ้นโดย มาตรา 7 แห่ง "พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ 14) พ.ศ. 2503," ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 77, ตอนที่ 112, ฉบับพิเศษ (31 ธันวาคม 2503) : 8.

⁵ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 53, ตอนที่ 66 (14 มีนาคม 2479) : 1134.

⁶ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 51 (21 ตุลาคม 2477) : 722.

⁷แก้ไขเพิ่มเติมโดย "พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2481," ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 56, ตอนที่ 4 (10 เมษายน 2482) : 285.

ข้อ 9. การบรรทุกของนั้น จะต้องไม่ให้ส่วนใดลากฎไปกับนถนน หรือตกเรียราดตามถนนและถ้าสิ่งของที่บรรทุกนั้นเป็นของที่อาจปลิวพุ่งไคหรือสิ่ง โสโครกให้ปกปิดหรือมีเครื่องป้องกัน อย่าให้สิ่งของที่บรรทุกนั้นปลิวพุ่ง หรือส่งกลิ่น เป็นที่รำคาญแก่สาธารณชน

1.7 พระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช 2484¹¹

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้¹²

"มูลฝอย" หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษมูลสัตว์ และซากสัตว์รวมตลอดถึงวัตถุอื่นใด ซึ่งเก็บกวาดจาก ถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์ หรือที่อื่น

"สิ่งปฏิกูล" หมายความว่า อุจจาระ และปัสสาวะรวมตลอดถึง วัตถุอื่นใด ซึ่งเป็นสิ่งสกปรกโสโครกและมีกลิ่นเหม็น

มาตรา 6 การกำจัดมูลฝอยสิ่งปฏิกูลและสิ่งเประอะเปื้อนในเขต ท้องถิ่นใด ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นนั้น แต่ฝ่ายเดียว แต่ กิจการนี้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นจะอนุญาตให้บุคคลใดจัดทำในความควบคุมของตนก็ได้และ เพื่อดำเนินการตามมาตรานี้ ให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับ แล้วแต่กรณีดังต่อไปนี้

- (1) ให้มีที่รองรับมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลตามที่สาธารณะและสถานที่ เอกชน
- (2) วางระเบียบการเก็บรวบรวมและการขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

¹¹ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 58, ตอนที่ 97, (30 ธันวาคม 2484) : 1963.

¹²ความในมาตรา 4 เดิมนี้ ถูกยกเลิกและบัญญัติความใหม่แทนโดยมาตรา 3 แห่ง "พระราชบัญญัติสาธารณสุข (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2497," ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 71, ตอนที่ 64 (12 ตุลาคม 2497) . 1499.

(3) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียม การเก็บรวบรวมและการขน
 มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

(4) ห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในถนนสาธารณะและ
 ที่สาธารณะ ซึ่งมูลฝอยสิ่งปฏิกูล และสิ่งเประอะเปื้อน อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อม
 สุขภาพหรือความสะอาดหมดจด

(5) จัดการอื่นใดที่เห็นจำเป็นเพื่อให้ท้องควยสุขลักษณะ

มาตรา 7 กิจการประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ ถ้าทำเพื่อการค้า
 ให้ถือว่าเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

(1) การเลี้ยงม้า โค กระบือ

(2) การเลี้ยงสุกร

(3) การเลี้ยงแพะ แกะ

(4) การเลี้ยงห่าน เป็ด ไก่

...

(8) การฟอกหนังสัตว์ การสะสมหนังสัตว์

(9) การสะสมเขาสัตว์ กระดูกสัตว์ ขนสัตว์ หนังสัตว์ที่ยัง
 ไม่ได้ฟอก

(10) การย้อมที่ทำให้เกิดกลิ่นเหม็น

(11) การทำกะปิ น้ำปลา น้ำเค็ม ไตปลา เต้าเจี้ยว ซีอิ้ว
 หอยคอง

(12) การทำการหมัก การสะสม ปลาร้า ปลาเจ่า กุ้งเจ่า

...

(21) การเผาเปลือกหอย

(22) การจ่าง การรม การสะสมยางคิบ

(23) กิจการอื่นซึ่งรัฐมนตรีได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ระบุ
 ว่าเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

มาตรา 8 ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งกฎหมายและเมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้แนะนำให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณีเพื่อจัดการใด ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดประเภทการค้า ตามมาตรา 7 ซึ่งให้ควบคุม
- (2) กำหนดเขตส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน ซึ่งเมื่อพ้นกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันแล้วห้ามมิให้บุคคลใดประกอบการค้า ซึ่งให้ควบคุมเว้นแต่จะได้รับอนุญาต
- (3) วางระเบียบการขอและออกใบอนุญาตให้ประกอบการค้า ซึ่งให้ควบคุมและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาต
- (4) กำหนดเงื่อนไขอื่นเกี่ยวกับสุขลักษณะโดยทั่วไปสำหรับการค้าซึ่งให้ควบคุม

มาตรา 15 ห้ามมิให้บุคคลใดยอมหรือจัดให้อาคารใดมีคนอยู่มากเกินไปจนเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของผู้นั้นในนั้น

ตามความหมายแห่งมาตรานี้ อาคารหรือห้องใดในอาคารนั้นมีคนอยู่เกินกว่าหนึ่งคนต่อที่ว่างเก้าลูกบาศก์เมตร ให้ถือว่ามีคนอยู่มากเกินไป และในการนับจำนวนคนนั้น ให้นับคนที่มิอายุต่ำกว่าสิบปี สองคนเท่ากับหนึ่งคน

มาตรา 16 เมื่อเจ้าพนักงานสาธารณสุขได้แนะนำว่าจำเป็นต้องมีหรือเพิ่มส่วนชนิดใดขึ้นสำหรับอาคารใดหรือให้เปลี่ยนแปลงส่วนชนิดใดที่มีอยู่แล้วให้คงควยสุขลักษณะ ก็ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารนั้นปฏิบัติตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นสมควรภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

มาตรา 18 เจ้าพนักงานสาธารณสุขมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครองส่วน ที่รับหรือใส่จุจากระและที่บัสสาวะชนิดใดในสถานที่ใด

ให้จัดการซ่อม ภายหลัง ทำความสะอาดหรือรักษาไว้ให้เรียบร้อยโดยวิธีอย่างใดก็ได้ ตามที่เห็นสมควรภายในเวลาที่กำหนดไว้ในคำสั่งนั้น

มาตรา 19 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่จัดการกำจัดห้ามและ ระวังเหตุรำคาญในที่สาธารณะหรือที่เอกชน ซึ่งก่อให้เกิดเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่ สุขภาพความปลอดภัยหรือสิทธิและเสรีภาพของประชาชน กับทั้งให้ดูแลรักษาบรรดา ถนน ทางบก ทางน้ำ รางระบาย คู คลอง และที่ต่าง ๆ ในเขตของตนให้ปราศจาก เหตุรำคาญ

เพื่อความประสงค์แห่งพระราชบัญญัตินี้ เหตุรำคาญได้แก่

...

(4) การสะสม การหมักหมม การเททิ้งสิ่งหนึ่งสิ่งใด การ ละ ยให้สถานที่หรือสิ่งของรกรุงรัง ซึ่งเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็น หรือก่อให้เกิด เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพหรือเป็น หรือน่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์ยุง หรือแมลงวัน

(5) โรงงานอุตสาหกรรม โรงงาน หรือที่ทำการซึ่ง

(ก) ไม่รักษาให้ปราศจากกลิ่นไอ อันส่งออกจากท่อ อูจจาระ รางระบาย ส้วม ที่รับหรือใส่ อูจจาระ ที่บัสสภาวะหรือจากเหตุอื่นใด

(ข) ไม่มีการระบายอากาศเท่าที่พอจัดให้แก่ส ไอ น้ำ ละออง หรือสิ่งให้โทษชนิดต่าง ๆ ซึ่งบังเกิดขึ้นเนื่องด้วยกิจกรรมนั้นปราศจากโทษ จนเป็นเหตุเสื่อม หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

(ค) มีคนยึดเยียดกันในขณะทำงานจนเป็นเหตุเสื่อมหรือ อาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของคนทำงานนั้น

...

(6) อาคาร กระท่อม หรือโรงงานใด ๆ อันเป็นเคหะที่อยู่ ของคน หรือสำหรับเลี้ยงสัตว์ หรือความประสงค์อื่น ซึ่งโดยเหตุที่รวมอยู่ชิดกัน หรือ ปราศจากการระบายน้ำ หรือซัดของแก่การกำจัดมูลป่อยหรือสิ่งปฏิกูลหรือโดยเหตุ อื่นใด จนเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

...

(8) เตาไฟ ที่ใส่ไฟ หรือปล่องซึ่งพันควันหรือวัตถุเชื้อเพลิง
ใหม่ไม่หมดเป็นปริมาณมากจนเป็นที่เคี้ยวคร่อนแกมอยู่ใกล้เคียง หรือเป็นเหตุเสื่อม
หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

...

(10) กลิ่น เสียง ความกระเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า
อันเป็นที่เคี้ยวคร่อนแกมอยู่ใกล้เคียง หรือเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

มาตรา 20 เมื่อปรากฏว่าเหตุรำคาญให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมี
อำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือไปยังบุคคลซึ่งเป็นผู้กระทำหรือละเลย หรือปล่อยให้
เหตุรำคาญนั้นเกิดขึ้น หรือเป็นเหตุต่อไปให้ระงับเหตุรำคาญนั้นเสีย ภายในเวลา
อันสมควรที่ระบุไว้ในคำสั่งและถ้าเห็นสมควรจะให้ทำการสิ่งใดโดยวิธีใดตามจำเป็น
เพื่อความประสงค่นั้น ก็ให้สั่งไปด้วย

ในคำสั่งนั้นเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจสั่งให้จัดการตามที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิ
ให้เหตุรำคาญนั้นเกิดขึ้นอีกด้วยก็ได้ และแม้ได้ออกคำสั่งระงับเหตุรำคาญไปแล้ว
ถ้าเห็นว่าเหตุรำคาญนั้นอาจจะเกิดขึ้นในสถานที่แห่งนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่ง
เป็นหนังสือให้จัดการป้องกันในเวลาใดก็ได้

มาตรา 22 ถ้าหาตัวผู้ก่อเหตุรำคาญไม่ได้และปรากฏชัดว่าเหตุ
รำคาญนั้นมิได้เกิดขึ้นโดยการกระทำการละเลยหรือการยินยอมของผู้พำนัก หรือ
เจ้าของแห่งสถานที่ซึ่งมีเหตุรำคาญนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจระงับเหตุรำคาญ
นั้นได้เอง และอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เหตุรำคาญนั้น เกิดขึ้นอีก

มาตรา 23 ในกรณีที่ได้ออกคำสั่งเรื่องเหตุรำคาญตามมาตรา
74 วรรค 2 คำสั่งนั้นจะเป็นคำสั่งระงับ หรือคำสั่งห้ามหรือคำสั่งปิดอย่างหนึ่งอย่างใด
หรือหลายอย่างก็ได้

ในคำสั่งระงับศาลมีอำนาจกำหนดให้ทำการตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นทั้งหมด หรือให้ระงับเหตุรำคาญโดยประการอื่นใดภายในเวลาที่ระบุไว้

ในคำสั่งห้าม ศาลมีอำนาจห้ามมิให้ก่อเหตุรำคาญนั้นขึ้นอีกหรือกำหนดให้
ทำการใด เพื่อป้องกันมิให้ก่อเหตุรำคาญนั้นเกิดขึ้นอีก

ในคำสั่งปิด ศาลมีอำนาจห้ามมิให้ใช้เคหะเป็นที่คนอยู่

มาตรา 24 ในคำสั่งระงับหรือคำสั่งห้ามนั้น ถ้าผู้ถูกบังคับสงสัย
และขอทราบหรือถ้าศาลเห็นสมควรก็ให้ระงับการซึ่งบุคคลนั้นจักต้องทำเพื่อระงับหรือ
ป้องกันเหตุรำคาญมิให้เกิดขึ้นอีก

มาตรา 25 คำสั่งปิดนั้นให้ออกเฉพาะแต่ในกรณีที่ได้พิสูจน์เป็นที่
พอใจว่า มีเหตุรำคาญจนเคหะไม่สมเป็นที่คนอยู่

มาตรา 26 เมื่อศาลได้ไต่สวนเป็นที่พอใจตามคำร้องของเจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นหรือผู้มีส่วนได้เสียคนหนึ่งคนใดว่าเคหะที่สั่งปิดนั้น ได้ทำให้สมเป็นที่คนอยู่ได้แล้ว
ก็ให้ถอนคำสั่งนั้นเสีย

มาตรา 27 ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับคำสั่งศาลตามมาตรา 23 หรือ
มาตรา 24 ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจเข้าไปในสถานที่ที่เกี่ยวข้อง
กับคำสั่งนั้น และอาจระงับเหตุรำคาญหรือจัดการอื่นใดตามที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติการให้
เป็นไปตามคำสั่งศาล ส่วนค่าใช้จ่ายในการนี้ให้ศาลสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนชดเชยเงินเต็ม

มาตรา 28 ถ้าศาลได้ออกคำสั่งปิดเกี่ยวแก่เคหะใดให้เจ้าพนักงาน
ท้องถิ่นแจ้งความเป็นหนังสือไปยังผู้ที่เป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมเคหะให้แจ้งให้ผู้พำนัก
ทุกคนในเคหะนั้น ออกจากเคหะภายในเวลาดังระบุไว้ในหนังสือซึ่งไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน
นับแต่วันที่ได้รับหนังสือนั้น ถ้าผู้ฝ่าฝืนและเมื่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ขอต่อศาลก็ได้ศาล
ออกคำสั่งขับไล่ผู้ฝ่าฝืนนั้น

มาตรา 29 ในกรณีที่ได้ออกคำสั่งปิดเกี่ยวแก่เคหะใด และคำสั่งนั้นศาลยังมีได้เพิกถอน ถ้าปรากฏว่า

- (1) เคหะนั้นยังมีได้ทำให้สมเป็นที่คนอยู่
- (2) ยังมีได้ลงมือจัดการตามความจำเป็นโดยใช้ความอุทสาหะทุกประการตามควร เพื่อให้เคหะนั้นสมเป็นที่คนอยู่
- (3) การคงอยู่ของอาคารอันเป็นเคหะหรือส่วนของเคหะเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพหรือความปลอดภัยของประชาชนหรือผู้ที่อยู่ในเคหะใกล้เคียง

เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งให้เจ้าของหรือเคหะหรืออาคารดังกล่าวข้างต้นนั้นเสียหายในเวลาซึ่งระบุไว้ในคำสั่ง

คำสั่งนั้นอาจระบุให้ทำลายสิ่งปลูกสร้างหรือส่วนของสิ่งปลูกสร้างแห่งเคหะหรืออาคารนั้นเสียด้วยก็ได้

มาตรา 30 ในกรณีที่ศาลได้ออกคำสั่งให้หรือเคหะหรืออาคารตามมาตรา 29 ให้เจ้าของหรือและย้ายสิ่งปลูกสร้างไปเสียให้พ้นภายในเวลาซึ่งกำหนดไว้ในคำสั่งนั้น

ถ้าเจ้าของไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นจัดการให้เป็นไปตามคำสั่งศาล ส่วนค่าใช้จ่ายในการนี้ให้เจ้าของชดใช้จนเต็ม

มาตรา 44 เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณีว่าควยตลาดสาธารณะดังต่อไปนี้

...

- (2) วางระเบียบการรักษาตลาด ตลอดจนของใช้ทั้งหมดให้สะอาดเรียบร้อย รวมทั้งการขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลออกจากตลาด

มาตรา 48 เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี เพื่อควบคุมแผงลอยตาม มาตรา 47 ดังต่อไปนี้

...

(3) วางระเบียบการรักษาแผงลอยตลอดจนของใช้ทั้งหมดให้สะอาดและเรียบร้อย รวมทั้งการขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลออกจากสถานที่นั้น

มาตรา 50 เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณี เพื่อควบคุมการค้าอาหารหรือน้ำแข็งในสถานที่เอกชนดังต่อไปนี้

...

(4) วางระเบียบหรือกำหนดวิธีซึ่งผู้รับใบอนุญาตจะต้องปฏิบัติตามในการใช้และการรักษาสถานที่ตลอดจนของใช้ทั้งหมดให้สะอาดและเรียบร้อยรวมทั้งการขนมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลออกจากสถานที่นั้น

มาตรา 54 เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุข หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว อาจเข้าไปในสถานที่เอกชนอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในมาตรา 53 ระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก เพื่อขอใบอนุญาตและตรวจการประกอบการค้ามิให้ฝ่าฝืนต่อบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

เจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายอาจเข้าไปตรวจในสถานที่เอกชนเพื่อประโยชน์ดังต่อไปนี้อีกด้วย

(1) ตรวจดูสุขลักษณะของสถานที่นั้นให้ตรงตามที่บัญญัติไว้ในหมวด 1 ส่วนที่ 3

(2) ตรวจการปฏิบัติตามบทบัญญัติว่าด้วยส่วน ที่รับหรือใส่ของจากระที่บัสสภาวะ ให้เป็นไปโดยถูกต้อง

(3) ตรวจเหตุรำคาญดังที่บัญญัติไว้ในหมวด 1 ส่วนที่ 5 หรือการปฏิบัติตามคำสั่งให้จำกัด ห้าม และระงับเหตุรำคาญ หรือเพื่อจัดการกับเหตุรำคาญนั้นตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 27

...
มาตรา 67 ผู้ใดฝ่าฝืนเทศบัญญัติหรือข้อบังคับซึ่งได้ออกตามความ
 ในพระราชบัญญัตินี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

มาตรา 68 ผู้ใดประกอบการค้าประเภทหนึ่งประเภทใด ซึ่ง
 กำหนดให้ควบคุมมาตรา 8 โดยมีได้รับใบอนุญาต มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่
 เกินหนึ่งร้อยบาท และให้ศาลมีอำนาจสั่งห้ามผู้กระทำความผิดมิให้ประกอบการค้านั้นต่อไป
 แต่คำสั่งห้ามที่วางนี้ให้ระงับไปเมื่อผู้นั้นได้รับใบอนุญาตแล้ว

มาตรา 69 ผู้รับใบอนุญาตให้ประกอบการค้าใด ไม่ปฏิบัติตาม
 เงื่อนไขซึ่งได้กำหนดไว้ในมาตรา 8 หรือมาตรา 9 มีความผิดต้องระวางโทษปรับ
 ไม่เกินห้าสิบบาท และปรับอีกวันละไม่เกินสิบบาททุกวัน ตลอดเวลาที่คงกระทำผิด
 อยู่นับแต่วันศาลพิพากษา

มาตรา 71 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 15 มีความผิดต้องระวางโทษปรับ
 ไม่เกินห้าสิบบาท และปรับอีกวันละไม่เกินสิบบาททุกวัน ตลอดเวลาที่คงกระทำผิดอยู่
 นับแต่วันศาลพิพากษา

มาตรา 72 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตาม
 มาตรา 16 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาทและศาลมีอำนาจบังคับ
 ให้ผู้กระทำความผิดปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นนั้น

มาตรา 73 ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศห้ามของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตาม
 มาตรา 17 หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานสาธารณสุขตามมาตรา 18 มี
 ความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาทและให้ศาลมีอำนาจบังคับหรือสั่งให้รับ
 บัณฑิตเสียได้

มาตรา 74 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตาม
 มาตรา 20 หรือมาตรา 21 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

ส่วนเรื่องเหตุรำคาญนั้น ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ปฏิบัติตามมาตรา 23 โดยไม่ต้องคำนึง มีบุคคลถูกลงโทษตามมาตรานี้หรือไม่

มาตรา 77 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 45 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาทและให้ศาลมีอำนาจห้ามใช้สถานที่นั้นเป็นตลาดต่อไป แต่คำสั่งห้ามที่วางนี้ให้ระงับไปเมื่อผู้นั้นได้รับใบอนุญาตแล้ว

มาตรา 78 ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศห้ามของเจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งออกตามมาตรา 47 หรือไม่ยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามหมวด 6 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

1.8 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 3/2492 เรื่องเพิ่มเติมการค้าบางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรือเป็นอันตรายแก่สุขภาพ¹³

.....

(6) การทำแป้งมันสำปะหลัง แป้งสากุ และการทำแป้งอื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

(7) การสีข้าว

(8) การต้มกลั่นแอลกอฮอล์ สุรา เบียร์และน้ำส้มสายชู

.....

(10) การทำแซลแลค

(11) การทำภาชนะดินเผา

.....

(14) การทำรูปโดยใช้เครื่องจักร

(15) การปั้นฝ้าย หรือนุ่นโดยใช้เครื่องจักร

¹³ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 66, ตอนที่ 13 (1 มีนาคม 2492) : 780.

(16) การประดิษฐ์ของเครื่องใช้ควยกระดูกสัตว์ เขาสัตว์ หนัง
สัตว์ ขนสัตว์ และยาง

(17) การสะสมหนังสัตว์ชนิดแผ่นที่ฟอกแล้ว

(18) การสะสมถ่าน

(19) การเลื่อยและซอยไม้

(20) การหลอม หล่อ ที่ กิ่ง ถลุงแร่ แก้ว และโลหะ

ทุกชนิด

(21) การเชื่อม และประสานโลหะด้วยแก๊ส ไฟฟ้าหรือเครื่อง

จักร

1.9 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 4/2498 เรื่องเพิ่มเติมการค้า
บางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ¹⁴

.....

(3) การเคลือบ ชุบโลหะด้วยตะกั่ว สังกะสี ดีบุก โครเมียม

นิกเกิล

.....

(5) การโม้ ปั้นหินควยเครื่องจักร

.....

(10) การทำสังกะสี เหล็ก เหล็กกล้าส ะกั่ว ดีบุกหรือ
ทองแดงเป็นภาชนะเครื่องใช้ต่าง ๆ

.....

(13) การพ่นสี

(14) การกรอควย ทอผ้าควยเครื่องจักรหรือควยที่กระตุกตั้งแต่

5 กี่ขึ้นไป

¹⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 72, ตอนที่ 68 (6 กันยายน 2498) : 2167.

1.10 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 5/2504 เรื่องเพิ่มเติมการค้า
บางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ¹⁵

.....

(1) การทำยากันยุงชนิดเผาไม้ควัน

1.11 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 1/2510 เรื่องเพิ่มเติมการค้า
บางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจ หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ¹⁶

.....

(1) การทดสอบด้วยเครื่องจักร

(2) การสะสมปอ หรือปาน

1.12 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข ที่ 5/2512 เรื่องเพิ่มเติมการค้า
บางประเภทเป็นการค้าซึ่งเป็นที่รังเกียจหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ¹⁷

.....

(1) การทำกระดานต่าง ๆ

.....

(4) การทำถ้าว

(5) การประดิษฐ์ของใช้ด้วยยางเทียม พลาสติก, เซลโลลอย,
เบเกอร์ไลท์, หรือวัตถุคล้ายคลึง

(6) การทอเสื่อ พรม และสิ่งทออื่น ๆ

(7) การทำหรือบรรจุยาฆ่าแมลงหรือยารักษาสัตว์

.....

(9) การสะสมอาหารสัตว์

¹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 78, ตอนที่ 63 (15 สิงหาคม 2504) : 1838.

¹⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 84, ตอนที่ 57 (27 มิถุนายน 2510) : 1878.

¹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 86, ตอนที่ 76 (26 สิงหาคม 2512) : 2595.

- (15) การทำสี และน้ำมันผสมสี
- (16) การทำสำสี
- (17) การทำสะสมปูย
- (18) การทำและการอัดแบตเตอร์น้ำ และแห้ง
- (22) การทำสะสมแกส
- (26) การสะสมน้ำมันเชื้อเพลิง

1.13 พระราชบัญญัติสุขาภิบาล พ.ศ. 2495¹⁸

มาตรา 25 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายสุขาภิบาลอาจทำกิจการภายในเขตสุขาภิบาล ดังต่อไปนี้¹⁹

- (4) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- (9) ให้มีสุสานและฌาปนสถาน

มาตรา 26 สุขาภิบาลมีอำนาจตราข้อบังคับสุขาภิบาลได้โดยไม่ขัดหรือแย้งต่อบทกฎหมายในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของสุขาภิบาลที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้
- (2) ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติไว้ ให้สุขาภิบาลตราข้อบังคับหรือให้มีอำนาจตราข้อบังคับได้

ในข้อบังคับสุขาภิบาลนั้น จะกำหนดโทษปรับผู้ละเมิดข้อบังคับสุขาภิบาลไว้ทั่วก็ได้ แต่ห้ามมิให้กำหนดเกินกว่าหนึ่งร้อยบาท และให้ถือว่าเป็นความผิดหูโทษ

ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ชำระค่าปรับภายในสามสิบวันนับแต่คำพิพากษาถึงที่สุดให้ยึดทรัพย์สินนั้นแทนค่าปรับ หรือมีเงินนั้นบังคับให้ผู้กระทำความผิดทำงานโยธาแทน ตามกำหนด

¹⁸ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 69, ตอนที่ 67 (14 ตุลาคม 2495) : 1261

¹⁹ความในมาตรา 25 เดิม ถูกยกเลิกและใช้ความใหม่แทนโดยมาตรา 3 แห่ง "พระราชบัญญัติสุขาภิบาล (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2511," ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 85, ตอนที่ 46 (21 พฤษภาคม 2511) : 282.

วัน ซึ่งคำนวณโดยค่าแรงรายวันในท้องถิ่นอันสุขาภิบาลได้กำหนดไว้โดยข้อบังคับ
สุขาภิบาล แต่ห้ามมิให้บังคับให้ทำงานโยธาเกินกำหนดสองเดือน

1.14 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496²⁰

มาตรา 50 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเทศบาลตำบล มีหน้าที่ต้อง
ทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้²¹

.....

(3) รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ
รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

มาตรา 51 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเทศบาลตำบลอาจจัดทำ
กิจการใด ๆ ในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้²²

.....

(4) ให้มีสุสานและฌาปนสถาน

มาตรา 53 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้อง
ทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้²³

(1) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 50

.....

(6) ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ

²⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 70, ตอนที่ 14 (17 กุมภาพันธ์ 2496) : 222.

²¹ แก้ไขเพิ่มเติมโดย "พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2511,"
มาตรา 3 ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 89, ตอนที่ 190 (13 ธันวาคม 2515) : 202.

²³ แก้ไขเพิ่มเติมโดย "พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2517,"
มาตรา 3 ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 91, ตอนที่ 202, ฉบับพิเศษ (30 พฤศจิกายน
2517) : 7.

มาตรา 54 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเทศบาลเมืองอาจจัดทำกิจการใด ๆ ในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้²⁴

.....

(2) ให้มีสุสานและฌาปนสถาน

.....

(10) ให้มีและบำรุงส่วนสาธารณะ.....

มาตรา 56 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายเทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาลดังต่อไปนี้

(1) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 53

.....

มาตรา 57 เทศบาลนครอาจจัดทำกิจการอื่น ๆ ตามมาตรา 54 ได้

มาตรา 60 เทศบาลมีอำนาจตราเทศบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อบทกฎหมายในกรณีดังต่อไปนี้²⁵

(1) เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามหน้าที่ของเทศบาลที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

.....

ในเทศบัญญัตินั้นจะกำหนดโทษปรับผู้ละเมิดเทศบัญญัติไว้ด้วยก็ได้ แต่ห้ามมิให้กำหนดเกินกว่าหนึ่งพันบาท

²⁴แก้ไขเพิ่มเติมโดย "พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2511,"
มาตรา 4 ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 85, ตอนที่ 46 (21 พฤษภาคม 2511) : 226.

²⁵แก้ไขเพิ่มเติมโดย "พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2510,"
มาตรา 5 ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 84, ตอนที่ 26 (21 มีนาคม 2510) : 148ง

1.15 พระราชบัญญัติการขนส่ง พ.ศ. 2497²⁶

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

.....

"เครื่องอุปกรณ์การขนส่ง" หมายความว่า ยานพาหนะซึ่งใช้ในการขนส่ง และเครื่องทุ่นแรง

.....

"นายช่าง" หมายความว่า นายช่างหรือเจ้าพนักงานอื่นใดที่รัฐมนตรีแต่งตั้งให้ทำหน้าที่ตรวจความมั่นคงแข็งแรง ความเรียบร้อย และความเหมาะสมของสภาพเครื่องอุปกรณ์การขนส่งที่นำมาใช้ในการขนส่ง

มาตรา 21 เพื่อประสิทธิภาพในการขนส่ง ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดให้ผู้ประกอบการขนส่งจัดหาเครื่องทุ่นแรงบางอย่างมาใช้ในการขนส่งภายในเวลาอันสมควร และมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้ประกอบการขนส่งงดเว้นหรือเลิกใช้เครื่องอุปกรณ์การขนส่งอย่างใด ๆ ได้ ในเมื่อพิจารณาเห็นว่าเครื่องอุปกรณ์การขนส่งนั้น ไม่ให้ความปลอดภัยแก่ผู้ปฏิบัติหรือแก่ประชาชนหรือทรัพย์สิน

มาตรา 23 ถ้าผู้ประกอบการขนส่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีซึ่งสั่งการตามความในมาตรา 21 ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตขนส่งของผู้นั้นเสีย

มาตรา 25 ในระหว่างเวลาทำงานตามปกติอธิบดี หรือผู้ได้รับมอบหมายจากอธิบดีมีอำนาจตรวจเครื่องอุปกรณ์การขนส่งและเข้าไปทำการตรวจสอบบัญชีและเอกสารอื่น ๆ ในสำนักงานของผู้ประกอบการขนส่งได้ และผู้ประกอบการขนส่งจะต้องให้ความสะดวกตามสมควร

²⁶ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 71, ตอนที่ 11 (9 กุมภาพันธ์ 2497) : 155

มาตรา 28 เครื่องอุปกรณการขนส่งที่จะนำไปประกอบการขนส่ง ต้องได้รับใบอนุญาตให้ใช้และเครื่องหมายประจำเครื่องอุปกรณการขนส่งจากนายทะเบียน โดยผ่านการตรวจเพื่อความเหมาะสมแก่การขนส่ง และมีใบรับรองของนายช่างแล้ว

ค่าใช้จ่ายในการตรวจรับรองนอกสถานที่ หรือนอกเวลาราชการตามปกติ ของนายช่างถ้าหากมี ให้ผู้ประกอบการขนส่งเป็นผู้ชำระตามระเบียบและอัตราที่อธิบดี กำหนด

มาตรา 29 ใบอนุญาตให้ใช้เครื่องอุปกรณการขนส่ง ให้ใช้ได้มี กำหนดไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต

มาตรา 30 ถ้าปรากฏว่าเครื่องอุปกรณการขนส่งที่ได้รับใบอนุญาต แล้วเกิดชำรุดทรุดโทรม มีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรงไม่เหมาะสมหรือไม่ปลอดภัยที่จะนำมา ใช้ในการขนส่ง ผู้ตรวจการมีอำนาจสั่งระงับใช้เครื่องอุปกรณการขนส่งนั้นไว้ชั่วคราว จนกว่าจะได้มีการแก้ไขให้สิ่งบกพร่องถูกต้องคืนดี หรือมีสภาพเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

มาตรา 31 ถ้าผู้ประกอบการขนส่ง หรือผู้ประจำเครื่องอุปกรณ การขนส่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่บัญญัติไว้ในมาตรา 30 ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาตให้ใช้เครื่องอุปกรณการขนส่งนั้นได้ตามควรแก่กรณี

ผู้ประกอบการขนส่งมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งของผู้ตรวจการ หรือของนายทะเบียน ต่ออธิบดีภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่งคำพิพากษาของอธิบดีให้เป็นที่สุด

มาตรา 32 เครื่องอุปกรณการขนส่งที่ได้รับอนุญาตไว้แล้วนั้น ห้าม มิให้เปลี่ยนแปลง แก้ไข ในสาระสำคัญตามที่อธิบดีกำหนด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก นายทะเบียน

มาตรา 43 ห้ามมิให้ผู้ขับหรือควบคุมเครื่องอุปกรณการขนส่งบรรทุก นำมันเชื้อเพลิง หรือวัตถุอันตรายที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือ ศพ หรือสัตว์ หรือสิ่งของที่ถึงรังเกียจไปกับผู้โดยสาร เว้นแต่จะได้รับอนุญาตไปในที่ที่จัดไว้เพื่อ

ความปลอดภัยและเหมาะสมโดยเฉพาะ

มาตรา 45 ถ้าผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ นอกจากโทษตามที่กำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นแล้ว ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตของผู้นั้นได้

มาตรา 62 ผู้ใดใช้เครื่องอุปกรณ์การขนส่งโดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 28 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 63 ผู้ใดใช้เครื่องอุปกรณ์การขนส่งที่ถูกสั่งระงับใช้ตามมาตรา 30 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 64 ผู้ใดกระทำการใดระหว่างที่ใบอนุญาตเพื่อการนั้นถูกยึดหรือถูกสั่งพักใช้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา 65 ผู้ใดกระทำการใดระหว่างที่ใบอนุญาตเพื่อการนั้นถูกเพิกถอนมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 66 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 32 หรือ 33 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

1.16 กฎกระทรวง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2497 ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่ง พ.ศ. 2497 ว่าด้วยการขนส่งทางบก²⁷

.....

ข้อ 3 เมื่อนายช่างได้ตรวจรถยนต์คันใด และเห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะนำไปประกอบการขนส่งประจำทางประการใดให้แจ้งรายการที่ไม่เหมาะสมนั้นแก่ผู้ยื่นคำขอทราบโดยมิชักช้า

²⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 71, ตอนที่ 70, ฉบับพิเศษ (1 พฤศจิกายน 2497) : 6.

ข้อ 4 ถ้าผู้ยื่นคำขอซึ่งได้รับแจ้งรายการตามข้อ 3. ได้แก้ไขปรับปรุงรถยนต์ตามรายการที่ไม่เหมาะสมนั้น และนำมาให้นายช่างตรวจรับรองอีกภายในระยะเวลา 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งรายการนั้น ผู้ยื่นคำขอไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมการตรวจรับรองซ้ำอีก

1.17 กฎกระทรวง (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2505 ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่ง พ.ศ. 2497 ว่าด้วยการขนส่งทางบก²⁸

ข้อ 4 เมื่อนายช่างได้ตรวจรถยนต์คันใด และเห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะนำไปประกอบการขนส่งสาธารณะประการใด ให้แจ้งรายการที่ไม่เหมาะสมนั้นแก่ผู้ยื่นคำขอทราบโดยมิชักช้า

ถ้าผู้ยื่นคำขอซึ่งได้รับแจ้งรายการตามวรรคก่อน ได้แก้ไขปรับปรุงรถยนต์ตามรายการที่ไม่เหมาะสม และนำมาให้นายช่างตรวจรับรองอีกภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งรายการ ผู้ยื่นคำขอไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมการตรวจรับรองอีก

1.18 กฎกระทรวง (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2508 ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่ง พ.ศ. 2497 ว่าด้วยการขนส่งทางบก²⁹

ข้อ 1 ในกฎกระทรวงนี้

"รถยนต์" หมายความว่า รถยนต์ รวมตลอดถึงรถพ่วงที่ไซ้บรรทุกสิ่งของหรือสินค้าในการขนส่งส่วนบุคคลที่มีขนาดน้ำหนักรวมทั้งน้ำหนักบรรทุกเกินสองพันกิโลกรัม

ข้อ 4 เมื่อนายช่างได้ตรวจรถยนต์คันใด เห็นว่าไม่เหมาะสมที่จะนำไปประกอบการขนส่งส่วนบุคคล ให้แจ้งรายการที่ไม่เหมาะสมนั้นแก่ผู้ยื่นคำขอทราบโดยมิชักช้า

ถ้าผู้ยื่นคำขอซึ่งได้รับแจ้งรายการตามวรรคก่อน ได้แก้ไขรถยนต์ตามรายการที่ไม่เหมาะสม และนำมาให้นายช่างตรวจรับรองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

²⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 79, ตอนที่ 8 (30 มกราคม 2505) : 46.

²⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 83, ตอนที่ 92 (18 ตุลาคม 2509) : 679.

รายการ ผู้ยื่นคำขอไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมการตรวจรับรองอีก

1.19 ประกาศเรื่องกำหนดวัตถุอันตรายที่ห้ามบรรทุกไปกับผู้โดยสาร ในการขนส่งประจำทางด้วยรถยนต์³⁰

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 43 แห่งพระราชบัญญัติการขนส่ง พ.ศ. 2497 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนดให้สิ่งต่อไปนี้เป็นวัตถุอันตรายซึ่งห้ามบรรทุกไปกับผู้โดยสารโดยรถยนต์ประจำทาง

1. วัตถุระเบิด ตามความหมายแห่งกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิงและสิ่งเทียมอาวุธปืน
2. ดอกไม้เพลิง ตามความหมายแห่งกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน
3. ไม้ขีดไฟ ซึ่งมีจำนวนการบรรทุกตั้งแต่หนึ่งห่อใหญ่ (144 ห่อเล็ก) ขึ้นไป
4. ฟิล์มภาพยนตร์ชนิดไวไฟ
5. ห่อแก๊สต่าง ๆ ที่ภายในห่อบรรจุออกซิเจนอัด คาโบนิคเอซิดแก๊ส คาร์บอนไดออกไซด์อัด หรือที่ใดทำให้เหลว แก๊สดานทินอัด ไฮโดรเจนอัด แอนไฮดริสแอมโมเนียที่ได้อัดจนเหลว แก๊สแอมโมเนียอัด แก๊สไนโตรสออกไซด์ที่ได้อัดหรืออัดจนเหลว แก๊สกรดกำมะถันที่ได้อัดหรืออัดจนเหลว (หรือที่เรียกว่าซีลเฟอร์ไดออกไซด์)
6. กรดคาโบริก
7. แคลเซียมไซยาไนด์
8. กรดไฮโดรคลอริก หรือกรดเกลือ
9. แอมโมเนียอย่างแรงชนิดน้ำ
10. ฟอสฟอรัส

³⁰ ประกาศฉบับนี้ ลงนามโดยจอมพลอากาศ พัน ร. ฤทธาคณี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและพลเรือโท สุนาวิณวิวัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 71, ตอนที่ 70, ฉบับพิเศษ (1 พฤศจิกายน 2497) : 2.

- 1.20 ประกาศกรมการขนส่ง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2497 เรื่องลักษณะของรถยนต์ประจำทางที่จะใช้ประกอบการขนส่งประจำทาง³¹

เพื่อให้ลักษณะของรถยนต์ประจำทางที่จะใช้ประกอบการขนส่งประจำทางมีสภาพเรียบร้อย มั่นคงแข็งแรง และเหมาะสมแก่การใช้งานตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการขนส่ง พ.ศ. 2497 กรมการขนส่งจึงขอประกาศใหญ่ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ทราบโดยทั่วกันว่า ต่อไปการต่อตัวถังรถยนต์ประจำทางขึ้นภายในประเทศ หรือจะส่งรถยนต์ประจำทางที่ต่อตัวถังสำเร็จรูปจากต่างประเทศมานั้น จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ คือ

1. การต่อตัวถังรถยนต์ภายในประเทศ....

ก: สภาพทั่วไป

.....

(2) เครื่องยนต์เรียบร้อยใช้การได้ดี

.....

(5) ท่อไอเสียยาวเสมอท้ายรถแต่ไม่ยาวเกินกันชนท้ายรถไม่พ่นลง

ดิน...

2. รถยนต์ที่ต่อสำเร็จรูปจากต่างประเทศ

ผู้ประสงค์จะส่งรถยนต์โดยสารที่ต่อสำเร็จรูปจากต่างประเทศมาเพื่อประกอบการขนส่งประจำทางนั้น ก่อนทำการส่งให้ปฏิบัติดังนี้ คือ

(1) ส่งรายละเอียดแบบแผนผังและสมรรถนะ (Performance)

และ

(2) เอกสารรับรองของสมาคมช่าง ๓ ประเทศนั้น ๆ ไปให้เจ้าหน้าที่กรมการขนส่งพิจารณาให้ความเห็นชอบเสียก่อน จึงจะทำการส่งเข้ามาได้

³¹ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 71, ตอนที่ 70, ฉบับพิเศษ (1 พฤศจิกายน 2497) : 8.

1.21 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498³²

มาตรา 31 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายจังหวัดอาจดำเนินการ
ส่วนจังหวัดภายในเขตจังหวัดนอกเขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาลดังต่อไปนี้³³

.....

(7) การรักษาความสะอาดของถนนทางเดินและที่สาธารณะ

(8) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

.....

(13) การจัดให้มีสุสานและฌาปนสถาน

(14) การจัดให้มีและบำรุง... สวนสาธารณะ

มาตรา 32 จังหวัดมีอำนาจตราข้อบัญญัติจังหวัดโดยไม่แย้งหรือขัด
ต่อกฎหมายในกรณีดังต่อไปนี้

.....

ในข้อบัญญัติจังหวัดนั้น จะกำหนดโทษปรับผู้ละเมิดข้อบัญญัติไว้ด้วยก็ได้
บทกำหนดโทษมิให้กำหนดเกินกว่าหนึ่งร้อยบาทและให้ถือว่าเป็นความผิดหูโทษ

1.22 พระราชบัญญัติว่าด้วยวิถุกุมิพิษ พ.ศ. 2510³⁴

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"วิถุกุมิพิษ" หมายความว่า สารออกฤทธิ์หรือวัตถุที่มีสารออกฤทธิ์
ผสมอยู่ควาย และหมายความรวมถึงวิถุกุมิพิษธรรมดาและวิถุกุมิพิษร้ายแรง

"สารออกฤทธิ์" หมายความว่า เคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่มีคุณสมบัติ
อันอาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สินอื่น

³²ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 72, ตอนที่ 11 (8 กุมภาพันธ์ 2498) : 176.

³³แก้ไขเพิ่มเติมโดย "พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด
(ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2511, "มาตรา 3 ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 85, ตอนที่ 46 (21
พฤษภาคม 2511) : 271.

³⁴ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 84, ตอนที่ 23 (7 มีนาคม 2510) : 118.

มาตรา 4 วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการเกษตร ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ
กระทรวงเกษตร วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการอุตสาหกรรม ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวง
อุตสาหกรรม วัตถุประสงค์อื่นนอกจากที่กล่าวมาแล้ว ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงสาธารณสุข
ที่จะปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 5 เพื่อประโยชน์แก่การระงับหรือป้องกันอันตราย ซึ่งอาจ
มีแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน หรือเพื่อคุ้มครองอนามัยของบุคคล ให้รัฐมนตรีมี
อำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา³⁵

- (1) ระบุชื่อของวัตถุหรือสิ่งอื่นใดที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดเป็นวัตถุ
มีพิษธรรมดา
- (2) ระบุชื่อของวัตถุหรือสิ่งอื่นใดที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดเป็นวัตถุ
มีพิษร้ายแรง
- (3) กำหนดวิธีการขนส่ง การเก็บรักษา การผลิต การใช้หรือ
การทำลายวัตถุมีพิษ หรือการปฏิบัติกับภาชนะบรรจุวัตถุมีพิษ ให้ผู้ได้รับอนุญาตหรือผู้ใช้
ซึ่งวัตถุมีพิษปฏิบัติ
- (4) ระบุชื่อวัตถุมีพิษที่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา 12 ทศ
- (5) ระบุชื่อวัตถุมีพิษที่อนุญาตให้นำหรือตั้งเข้ามาในราชอาณาจักร
ตามมาตรา 13 ทวิ

มาตรา 6 ให้มีคณะกรรมการควบคุมวัตถุมีพิษขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย
คหบดีปลัดกระทรวงเกษตรเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงเกษตร ผู้แทนกระทรวง
สาธารณสุข ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงละสามคน ผู้แทนกระทรวงกลาโหม
หนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงมหาดไทยหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงเศรษฐการหนึ่งคน ผู้แทนกรม
ศุลกากรหนึ่งคน เป็นกรรมการ และผู้แทนกรมกสิกรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ

³⁵แก้ไขเพิ่มเติมโดย "พระราชบัญญัติวัตถุมีพิษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2516,"
มาตรา 3 ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 90, ตอนที่ 154, ฉบับพิเศษ (29 พฤศจิกายน
2516) : 13.

มาตรา 8 คณะกรรมการตั้งอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการ
อย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

.....

มาตรา 9 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่³⁶

- (1) เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีในการที่จะประกาศระบือชื่อของวัตถุ
หรือสิ่งอื่นใดที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดเป็นวัตถุมีพิษธรรมดาหรือวัตถุมีพิษร้ายแรงตามมาตรา
5 (1) หรือ (2)
- (2) ให้ความเห็นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในการรับขึ้นทะเบียนวัตถุมี
พิษตามมาตรา 12 ฉ
- (3) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการสั่งเพิกถอนทะเบียนวัตถุมีพิษ
ตามมาตรา 12 นว
- (4) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการยกเว้นวัตถุมีพิษจากการปฏิบัติ
ตามมาตรา 12 ทศ
- (5) ให้ความเห็นชอบแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการอนุญาตให้ผู้ใดใช้
อากาศยานทำการพ่นหรือปล่อยวัตถุมีพิษตามมาตรา 12 ทวาทศ
- (6) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการกำหนดให้มีการอนุญาตนำหรือ
สั่งเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งวัตถุมีพิษตามมาตรา 13 ทวิ
- (7) ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีในเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องกับ
วัตถุมีพิษ
- (8) วิจัยวิจัยชาติเกี่ยวกับกรณีที่มีปัญหาในการควบคุมวัตถุมีพิษว่า
ชนิดใดควรเป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงใด
- (9) ปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุมีพิษตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

³⁶แก้ไขโดย "พระราชบัญญัติวัตถุมีพิษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2516," มาตรา 4
ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 90, ตอนที่ 154, ฉบับพิเศษ (29 พฤศจิกายน 2516) : 13.

มาตรา 10 ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่ง เป็นหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา 11 ห้ามมิให้ผู้ใดนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร นำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร นำผ่าน ผลิตเพื่อการค้าขาย มีไว้เพื่อขาย หรือใช้รับจ้าง ซึ่งวัตถุมีพิษธรรมดา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

การขออนุญาต และการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่กระทรวงทบวงกรม ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการใช้วัตถุมีพิษธรรมดา

มาตรา 12 ห้ามมิให้ผู้ใดนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรนำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร นำผ่าน ผลิตเพื่อการค้าขาย มีไว้เพื่อขาย หรือใช้รับจ้างซึ่งวัตถุมีพิษร้ายแรง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

การขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

การนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรหรือนำผ่านซึ่งวัตถุมีพิษร้ายแรง ให้นำเข้าหรือส่งเข้ามาหรือนำผ่านทางด่านศุลกากรที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ กระทรวง ทบวง กรม ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการใช้วัตถุมีพิษร้ายแรง

มาตรา 12 ทวิ ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร หรือผู้ได้รับอนุญาตให้ผลิตเพื่อการค้าซึ่งวัตถุมีพิษผู้ใดประสงค์จะนำหรือส่งเข้ามาในราช

อาณาจักร หรือจะผลิตเพื่อการค้าซึ่งวัตถุดิบชนิดใด ต้องนำวัตถุดิบชนิดนั้นมาขอขึ้นทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน และเมื่อได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนแล้ว จึงจะนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร หรือผลิตเพื่อการค้าซึ่งวัตถุดิบชนิดนั้นได้

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร หรือผลิตเพื่อการค้าซึ่งตัวอย่างวัตถุดิบที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา 11 หรือมาตรา 12³⁷

มาตรา 12 ทวิ การขอขึ้นทะเบียนวัตถุดิบตามมาตรา 12 ทวิ ต้องแจ้งรายการดังต่อไปนี้

- (1) ชื่อทางการค้า ชื่อสามัญ และปริมาณของวัตถุดิบรวมทั้งชื่อและปริมาณของสิ่งอื่นที่เป็นส่วนประกอบของวัตถุดิบ
- (2) ชื่อสามัญ และชื่อทางเคมีของสารออกฤทธิ์หรือชื่อทางวิทยาศาสตร์ของสารออกฤทธิ์ที่มีใช้เคมีภัณฑ์
- (3) รายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติและผลการทดสอบฤทธิ์ คุณประโยชน์ และพิษ
- (4) ภาชนะบรรจุ และขนาดบรรจุ
- (5) วิธีวิเคราะห์วัตถุดิบ
- (6) ฉลาก
- (7) ใบแทรกกำกับวัตถุดิบ (ถ้ามี)
- (8) รายการอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา³⁸

มาตรา 12 จัตวา การแก้ไขรายการทะเบียนวัตถุดิบจะกระทำใดต่อเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้แก้ไขรายการนั้นแล้ว³⁹

³⁷ แก้ไขโดย "พระราชบัญญัติวัตถุดิบ (ฉบับที่ 2) 2516," มาตรา 5 ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 90, ตอนที่ 154, ฉบับพิเศษ (29 พฤศจิกายน 2516) : 13.

³⁸ เรื่องเดียวกัน.

³⁹ เรื่องเดียวกัน.

มาตรา 12 เบื้อง การขอขึ้นทะเบียนวัตถุมีพิษหรือการขอแก้ไขรายการ ทะเบียนวัตถุมีพิษ และการออกใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุมีพิษหรือการแก้ไขรายการ ทะเบียนวัตถุมีพิษให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง⁴⁰

มาตรา 12 ฉ ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับขึ้นทะเบียนวัตถุมีพิษเมื่อ คณะกรรมการเห็นว่า

- (1) การขอขึ้นทะเบียนวัตถุมีพิษไม่เป็นไปตามมาตรา 12 ครี และ ตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 12 เบื้อง
- (2) วัตถุมีพิษที่ขอขึ้นทะเบียนไม่เป็นที่เชื่อถือได้ว่ามีคุณสมบัติตาม ที่ขอขึ้นทะเบียนไว้ หรือหากนำมาใช้แล้วอาจทำให้เกิดอันตรายร้ายแรงแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สินอื่น
- (3) วัตถุมีพิษที่ขอขึ้นทะเบียนใช้ชื่อในทำนองโอ้อวดไม่สุภาพ หรือ อาจทำให้เข้าใจผิดจากความเป็นจริง หรือ
- (4) วัตถุมีพิษที่ขอขึ้นทะเบียนเป็นวัตถุมีพิษปลอมหรือเป็นวัตถุมีพิษที่ รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนตามมาตรา 12 นว

คำสั่งไม่รับขึ้นทะเบียนของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นที่สิ้นสุด⁴¹

มาตรา 12 สัตต ให้นำความในมาตรา 12 ฉ. มาใช้บังคับแก่การ แก้ไขรายการทะเบียนวัตถุมีพิษโดยอนุโลม⁴²

มาตรา 12 อัญ ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุมีพิษให้ใช้ได้จนถึงวัน สิ้นปีประจักษ์แห่งปีที่ห้านับแต่ปีที่ออกใบสำคัญ ถ้าผู้รับใบสำคัญประสงค์จะขอต่ออายุใบสำคัญ จะต้องยื่นคำขอก่อนใบสำคัญสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วจะประกอบกิจการต่อไปก็ได้ จน กว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งไม่ต่ออายุใบสำคัญนั้น

⁴⁰ เรื่องเดียวกัน.

⁴¹ เรื่องเดียวกัน.

⁴² เรื่องเดียวกัน.

การขออายุและการต่ออายุใบสำคัญการขึ้นทะเบียนสัตว์เลี้ยง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต่ออายุใบสำคัญ ให้นำความในมาตรา 16 มาใช้บังคับโดยอนุโลม⁴³

มาตรา 12 นว สัตว์เลี้ยงใดที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้ว ต่อมาปรากฏว่าไม่มีคุณสมบัติตามที่ขึ้นทะเบียนไว้ หรือหากนำมาใช้แล้วอาจทำให้เกิดอันตรายร้ายแรงแก่ บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน หรือเป็นสัตว์เลี้ยงปลอม หรือไขข้อผิดไปจากที่ขึ้นทะเบียนไว้ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งเพิกถอนทะเบียนสัตว์เลี้ยงนั้นได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คำสั่งของรัฐมนตรีให้ถือเป็นที่สุด⁴⁴

มาตรา 12 ทศ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศให้สัตว์เลี้ยงที่มีสารออกฤทธิ์ผสมอยู่ในอัตราส่วนที่มีอันตรายน้อยต่อบุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สิน ใ้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ตามที่เห็นสมควร⁴⁵

มาตรา 12 เอกาทศ ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรือใบสำคัญการขึ้นทะเบียนตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง⁴⁶

⁴³ เรื่องเดียวกัน.

⁴⁴ เรื่องเดียวกัน.

⁴⁵ เรื่องเดียวกัน.

⁴⁶ เรื่องเดียวกัน.

มาตรา 12 ทว่าทศ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้อากาศยานทำการพนหรือปล่อย
วัตถุมีพิษในท้องที่ใด ๆ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่โดยความ
เห็นชอบของคณะกรรมการ

ความในมาตรานี้มิให้ใช้บังคับแก่ กระจวาง ทบวง กรม ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับ
การใช้วัตถุมีพิษ⁴⁷

มาตรา 13 ผู้ได้รับอนุญาตให้นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร หรือ
ผลิตเพื่อการค้าซึ่งวัตถุมีพิษ ทองแดงชื่อทางเคมีของสารออกฤทธิ์ ชื่อทางวิทยาศาสตร์ของ
สารออกฤทธิ์ที่มีไซเคมีภัณฑ์ ชื่อทางการค้า ปริมาณของวัตถุมีพิษ หรืออัตราส่วนของสาร
ออกฤทธิ์ที่ผสมอยู่ในวัตถุใด ๆ รายละเอียดเกี่ยวกับภาชนะบรรจุวัตถุมีพิษ วิธีการ
บรรจุหุ้มห่อ หรือผูกมัดภาชนะบรรจุวัตถุมีพิษ สถานที่ผลิตหรือสถานที่เก็บวัตถุมีพิษ และ
ข้อความอื่น ๆ เกี่ยวกับวัตถุมีพิษที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรหรือผลิตเพื่อการค้า
ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 13 ทวิ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจ
ประกาศอนุญาตให้นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ซึ่งวัตถุมีพิษในปริมาณที่เห็นสมควร

การอนุญาตให้นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งวัตถุมีพิษตามมาตรานี้ให้เป็น
ไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง⁴⁸

มาตรา 13 ทริ ห้ามมิให้ผู้ใดนำ หรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร
ผลิตเพื่อการค้า ชาย มีไว้เพื่อขาย หรือใช้รับจ้างซึ่งวัตถุมีพิษดังต่อไปนี้

⁴⁷ เรื่องเดียวกัน.

⁴⁸ แก้ไขโดย "พระราชบัญญัติวัตถุมีพิษ (ฉบับที่ 2) 2516," มาตรา 6
ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 90, ตอนที่ 154, ฉบับพิเศษ (29 พฤศจิกายน 2516) : 13.

- (1) วัตถุที่มีพิษปลอม
- (2) วัตถุที่มีพิษผิดมาตรฐาน
- (3) วัตถุที่มีพิษเสื่อมคุณภาพ
- (4) วัตถุที่มีพิษที่มีโคซินทะเลเบียนไว้
- (5) วัตถุที่มีพิษที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียน⁴⁹

มาตรา 13 จัตวา วัตถุที่มีพิษหรือสิ่งคงต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นวัตถุที่มีพิษปลอม

- (1) สิ่งที่ทำเทียมวัตถุที่มีพิษทั้งหมดหรือบางส่วน
- (2) วัตถุที่มีพิษที่แสดงชื่อว่าเป็นวัตถุที่มีพิษอื่น หรือแสดง เดือน ปี ที่ วัตถุที่มีพิษหมดอายุการใช้ ซึ่งเกินอายุจริง
- (3) วัตถุที่มีพิษที่แสดงชื่อ หรือเครื่องหมายของผู้ผลิตหรือที่ตั้งของ สถานที่ผลิตซึ่งมิใช่ความจริง
- (4) วัตถุที่มีพิษที่แสดงว่าเป็นวัตถุที่มีพิษที่ขึ้นทะเบียนไว้ซึ่งมิใช่ความจริง⁵⁰

มาตรา 13 เบญจ วัตถุที่มีพิษคงต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นวัตถุที่มีพิษผิดมาตรฐาน

- (1) วัตถุที่มีพิษที่ผลิตขึ้นไม่ถูกต้องตามมาตรฐาน โดยมีสารออกฤทธิ์ ขาดหรือเกินจากเกณฑ์ค่าสุดหรือสูงสุดที่ขึ้นทะเบียนไว้
- (2) วัตถุที่มีพิษที่ผลิตขึ้นโดยมีความบริสุทธิ์ สิ่งเจือปนหรือลักษณะอื่น ซึ่งมีความสำคัญต่อคุณสมบัติของวัตถุที่มีพิษผิดไปจากเกณฑ์กำหนดที่ขึ้นทะเบียนไว้⁵¹

มาตรา 13 ฉ วัตถุที่มีพิษคงต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นวัตถุที่มีพิษเสื่อมคุณภาพ

⁴⁹ เรื่องเดียวกัน.

⁵⁰ เรื่องเดียวกัน.

⁵¹ เรื่องเดียวกัน.

- (1) วัตถุมีพิษที่หมดอายุการใช้ตามที่แสดงไว้ในฉลาก
- (2) วัตถุมีพิษที่แปรสภาพจนมีลักษณะ เช่นเดียวกับ วัตถุมีพิษชนิดมาตรฐาน

ตามมาตรา 13 เบื้อง⁵²

มาตรา 14 ใบอนุญาตซึ่งออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้ได้จนถึงวันสิ้นปีประจําปีแห่งปีที่ออกใบอนุญาต เว้นแต่ใบอนุญาตนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ใบอนุญาตนำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร หรือใบอนุญาตนำผ่านซึ่งวัตถุเคมีพิษธรรมดาหรือวัตถุมีพิษร้ายแรง ให้ใช้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในใบอนุญาต แต่มิให้กำหนดเกินหนึ่งปีนับแต่วันออกใบอนุญาต

มาตรา 15 ผู้ได้รับใบอนุญาตซึ่งมีอายุใช้ได้จนถึงวันสิ้นปีประจําปีแห่งปีที่ออกใบอนุญาต ถ้าประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตจะต้องยื่นคำขอเสียก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอลงแล้ว จะประกอบกิจการต่อไปก็ได้จนกว่าพนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาต และการต่ออายุใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 20 วัตถุมีพิษที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรนำส่งหรือส่งออกนอกราชอาณาจักรหรือนำผ่าน ต้องบรรจุในภาชนะหรือหีบห่อที่มีเครื่องหมายหัวกระโหลกกับกระดูกไขว้และมีคำสั่งวัตถุมีพิษ ซึ่งทางเคมีของสารออกฤทธิ์ ชื่อทางวิทยาศาสตร์ของสารออกฤทธิ์ที่มีไอเคมีภัณฑ์ ชื่อทางการค้า ชื่อผู้ผลิตและแหล่งผลิตเป็นภาษาไทย หรือภาษาต่างประเทศ เครื่องหมายและตัวอักษรต้องเห็นได้ชัดเจน

มาตรา 21 วัตถุมีพิษที่ขาย แสดงไว้เพื่อขายหรือจำหน่ายในราชอาณาจักร ต้องมีฉลากขนาดใหญ่พอสมควร ปิดหรือพิมพ์ไว้ที่ภาชนะบรรจุวัตถุมีพิษทุกชิ้น ฉลากนั้นต้องมีเครื่องหมายและข้อความเป็นภาษาไทยดังต่อไปนี้

- (1) เครื่องหมายหัวกระโหลกกับกระดูกไขว้และคำว่าวัตถุมีพิษเป็นอักษรขนาดใหญ่กว่าอักษรอื่น เครื่องหมาย และตัวอักษรต้องใช้สีดำหรือสีแดงซึ่งเห็นได้ชัดเจน

(2) ชื่อทางเคมีของสารออกฤทธิ์ ชื่อทางวิทยาศาสตร์ของสารออกฤทธิ์ที่มีชื่อเคมีภัณฑ์และชื่อทางการค้า

(3) ชื่อผู้ผลิตและแหล่งผลิต

(4) ปริมาณของวัตถุมีพิษและอัตราส่วนของสารออกฤทธิ์ที่ผสมอยู่ในวัตถุใด ๆ

(5) วันหมดอายุการใช้ ถ้ามี

(6) ประโยชน์ วิธีใช้ และวิธีเก็บรักษา พร้อมทั้งคำเตือน

(7) อาการเกิดพิษ การแก้พิษเบื้องต้น และคำแนะนำให้รีบส่งผู้ป่วยไปหาแพทย์

สำหรับข้อความใน (6) และ (7) นั้น จะพิมพ์ไว้ในใบแทรกกำกับไว้กับภาชนะบรรจุวัตถุมีพิษก็ได้

ชื่อทางเคมีของสารออกฤทธิ์ ชื่อทางวิทยาศาสตร์ของสารออกฤทธิ์ที่มีชื่อเคมีภัณฑ์และปริมาณของวัตถุมีพิษหรืออัตราส่วนของสารออกฤทธิ์ที่ผสมอยู่ในวัตถุใด ๆ จะเป็นภาษาอังกฤษก็ได้

ข้อความในฉลากจะมีภาษาอื่นนอกจากภาษาไทยด้วยก็ได้ แต่ข้อความในภาษาอื่นนั้นต้องตรงกับข้อความในภาษาไทย

มาตรา 22 ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาสรรพคุณของวัตถุมีพิษอันเป็นเท็จหรือเกินความจริง

มาตรา 23 เพื่อประโยชน์แก่การระงับหรือป้องกันอันตรายซึ่งอาจมีแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สินอื่น หรือเพื่อคุ้มครองอนามัยของบุคคล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับอนุญาตตามมาตรา 11 หรือ มาตรา 12 แล้วแต่กรณี ปฏิบัติการอย่างใด ๆ ดังต่อไปนี้

(1) เปลี่ยนแปลงข้อความในฉลากหรือใบแทรกตามมาตรา 21 เสียใหม่

(2) เปลี่ยนแปลงภาษนะบรรจิวัตถุมิพิษ วิธีการบรรจุมหห หรือ
ฎกมคภาษนะบรรจิวัตถุมิพิษเสียใหม่

(3) คัดแปลงแก้ไข หรือซ่อมแซมสถานที่ผลิตหรือสถานที่เก็บวัตถุมิพิษเสียใหม่

มาตรา 24 ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

(1) เข้าไปในสถานที่ผลิตเพื่อการค้า ขาย มีไว้เพื่อขายหรือจำหน่าย
วัตถุมิพิษระหว่างเวลาทำการ หรือเข้าไปในพาหนะที่บรรทุกวัตถุมิพิษเพื่อตรวจสอบวัตถุมิพิษ
ภาษนะบรรจิวัตถุมิพิษ สมุคบัญญัติ เอกสาร หรือสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวกับวัตถุมิพิษ

(2) นำวัตถุมิพิษหรือวัตถุที่สงสัยว่าเป็นวัตถุมิพิษในปริมาณพอสมควรไป
เป็นตัวอย่างเพื่อตรวจสอบ

(3) ตรวจคน กัก ยึด หรืออายัดวัตถุมิพิษ ภาษนะบรรจิวัตถุมิพิษ สมุคบัญญัติ เอกสารหรือสิ่งใด ๆ ที่เกี่ยวข้องในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์
ตก ในกรณีที่มีเหตุสงสัยว่ามีการกระทำความผิดต่อพระราชบัญญัตินี้

(4) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือ
วัตถุใด ๆ มาเพื่อประกอบการพิจารณาใด

มาตรา 24 ทวิ วัตถุมิพิษ ภาษนะบรรจิวัตถุมิพิษ สมุคบัญญัติ เอกสาร
และสิ่งใด ๆ ที่ได้ยึดหรืออายัดไว้ตามมาตรา 24 ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาแล้ว
เห็นว่ามิใช่เป็นทรัพย์สินที่ต้องริบตามมาตรา 44 หรือพนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี
ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ถอนการอายัดหรือคืนวัตถุมิพิษ ภาษนะบรรจิวัตถุมิพิษ สมุค บัญชี
เอกสารและสิ่งนั้น ๆ ให้แก่ผู้ควรได้รับคืนโดยมิชักช้า ถ้าวัตถุมิพิษหรือภาษนะบรรจิวัตถุมิพิษ
ที่ยึดไว้เป็นของเสียหาย หรือถ้าการเก็บไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือ
ค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนกับค่าแห่งของมัน พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจัดการขายทอดตลาด
เสีย และเมื่อจะคืนวัตถุมิพิษหรือภาษนะบรรจิวัตถุมิพิษให้แก่ผู้ควรได้รับคืน ก็ให้คืนเงิน
ที่ขายได้นั้นแทน

ถ้าไม่สามารถจะคืนได้เพราะหาตัวผู้ควรไ้รับคืนไม่พบก็ให้รักษาวัตถุมิพิษ
ภาชนะบรรจุวัตถุมิพิษ สมุด บัญชี เอกสารหรือสิ่งที่ยึดไว้ หรือเงินที่ขายได้นั้นไว้
แล้วแต่กรณี หากภายในหนึ่งปีนับตั้งแต่ได้แจ้งแก่ผู้ควรไ้รับคืนและไม่มีผู้ควรไ้รับคืน
มาขอรับ ก็ให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของรัฐ⁵³

มาตรา 30 เมื่อผู้รับอนุญาตผู้ใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิด
ต่อพระราชบัญญัตินี้หรือประกาศซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่มี
อำนาจพิจารณาสั่งพักใช้ใบอนุญาตมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินหนึ่งปี หรือ
จะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเสียก็ได้

มาตรา 32 ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 30 จะขายวัตถุมิ
พิษที่มีอยู่ในครอบครองต่อไปได้ภายในกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันทราบคำสั่งเพิกถอนใบ
อนุญาต หรือทราบคำสั่งของรัฐมนตรีให้ยกอุทธรณ์ แล้วแต่กรณี

มาตรา 33 ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขออนุญาตใหม่อีกไม่ได้จน
กว่าจะพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา 34 ผู้ใดฝ่าฝืนประกาศซึ่งออกตามมาตรา 5 (3) ต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 35 ผู้ใดไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารหรือวัตถุใด ๆ
ตามที่คณะกรรมการสั่งตามมาตรา 10 หรือตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกตามมาตรา 24
(4) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้ง
ปรับ

มาตรา 36 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 11 วรรคหนึ่งต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 37 ผู้โค่นฝ่าฝืนมาตรา 12 วรรคหนึ่งหรือวรรคสาม ต้อง
ระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 37 ทวิ ผู้ได้รับอนุญาตผู้โค่นไม่ปฏิบัติตามมาตรา 12 ทวิ
วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ⁵⁴

มาตรา 37 ทรี ผู้ได้รับอนุญาตผู้โค่นฝ่าฝืนมาตรา 12 จัตวา หรือไม่
ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา 12 เอกทศ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน
หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ⁵⁵

มาตรา 37 จัตวา ผู้โค่นฝ่าฝืนมาตรา 12 ทวาทศ วรรคหนึ่ง หรือนำ
หรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ผิดเพื่อการค้า ชาย มีไว้เพื่อขาย หรือใช้รับจ้าง ซึ่ง
วัตถุมีพิษที่มีโค่นขึ้นทะเบียนไว้ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 13 ทรี (4) ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ⁵⁶

มาตรา 38 ผู้โค่นฝ่าฝืนมาตรา 13 หรือมาตรา 22 ต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 38 ทวิ ผู้โค่นนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ชาย มีไว้
เพื่อขาย หรือใช้รับจ้าง ซึ่งวัตถุมีพิษปลอมอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 13 ทรี (1) ต้อง
ระวางโทษจำคุก ตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท

ถ้าผู้กระทำการตามวรรคหนึ่งกระทำโดยไม่รู้ว่าเป็นวัตถุมีพิษปลอม ต้องระวาง

⁵⁴แก้ไขเพิ่มเติมโดย "พระราชบัญญัติวัตถุมีพิษ(ฉบับที่ 2) 2516," มาตรา 9
ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 90, ตอนที่ 154, ฉบับพิเศษ (29 พฤศจิกายน 2516) : 13.

⁵⁵เรื่องเดียวกัน.

⁵⁶เรื่องเดียวกัน.

โทษปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงห้าพันบาท⁵⁷

มาตรา 38 ทรี ผู้ใดผลิตเพื่อการค้าซึ่งวัตถุมีพิษปลอมอันเป็นการฝ่าฝืน
มาตรา 13 ทรี (1) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาท
ถึงห้าหมื่นบาท⁵⁸

มาตรา 38 จัตวา ผู้ใดนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ชาย มีไว้
เพื่อขายหรือใช้รับจ้าง ซึ่งวัตถุมีพิษชนิดมาตรฐานหรือวัตถุมีพิษที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียน
แล้วอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 13 ทรี (2) หรือ (5) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือน
ถึงสามปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหกพันบาท

ถ้าผู้กระทำการตามวรรคหนึ่งกระทำโดยไม่รู้ว่าเป็นวัตถุมีพิษชนิดมาตรฐานหรือ
วัตถุมีพิษที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนแล้ว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท⁵⁹

มาตรา 38 เบญจ ผู้ใดผลิตเพื่อการค้าซึ่งวัตถุมีพิษชนิดมาตรฐานหรือ
วัตถุมีพิษที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนทะเบียนแล้วอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 13 ทรี (2) หรือ
(5) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สี่พันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท⁶⁰

มาตรา 38 ฉ ผู้ใดนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ชาย มีไว้
เพื่อขาย หรือใช้รับจ้าง ซึ่งวัตถุมีพิษเสื่อมคุณภาพ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา 13 ทรี
(3) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าผู้กระทำการตามวรรคหนึ่งกระทำโดยไม่รู้ว่าเป็นวัตถุมีพิษเสื่อมคุณภาพต้อง

⁵⁷ แกไขโดย "พระราชบัญญัติวัตถุมีพิษ (ฉบับที่ 2) 2516," มาตรา 10
ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 90, ตอนที่ 154, ฉบับพิเศษ (29 พฤศจิกายน 2516) : 13.

⁵⁸ เรื่องเดียวกัน.

⁵⁹ เรื่องเดียวกัน.

⁶⁰ เรื่องเดียวกัน.

ระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท⁶¹

มาตรา 40 ผู้ใดนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร นำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร หรือนำผ่านซึ่งวัตถุมีพิษโดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา 20 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 41 ผู้ใดขาย แสลงไว้เพื่อขายหรือจำหน่ายซึ่งวัตถุมีพิษโดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา 21 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 42 ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา 23 (1) (2) หรือ (3) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 43 ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติกรตามมาตรา 24 (1) (2) หรือ (3) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 44 บรรดาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตวัตถุมีพิษเพื่อการค้า ภาชนะหรือหีบหอบรรจุวัตถุมีพิษอันเกี่ยวกับความผิด รวมทั้งวัตถุมีพิษที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร นำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร นำผ่าน ผลิตเพื่อการค้าขาย มีไว้เพื่อขายหรือใช้รับจ้าง โดยไม่ชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้ให้ริบเสียทั้งสิ้นไม่ว่าจะมีผู้ตกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

วัตถุมีพิษและสิ่งอื่นที่ริบตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งมอบแก่กระทรวงที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับวัตถุมีพิษนั้นตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อทำลายหรือจัดการตามที่เห็นสมควร⁶²

⁶¹ เรื่องเดียวกัน.

⁶² ความเดิมถูกยกเลิกและใช้ความใหม่นี้แทนโดย "พระราชบัญญัติวัตถุมีพิษ (ฉบับที่ 2) 2516," มาตรา 11 ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 90, ตอนที่ 154, ฉบับพิเศษ (29 พฤศจิกายน 2516) : 13.

หมายเหตุ ภายพระราชบัญญัติวัตถุมีพิษ (ฉบับที่ 2) 2516

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วยบทบัญญัติของพระราชบัญญัติวัตถุมีพิษ พ.ศ. 2510 เกี่ยวกับการควบคุมการผลิตเพื่อการค้าและการนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งวัตถุมีพิษยังไม่รัดกุมพอ และไม่มีบทบัญญัติว่าด้วยการควบคุมการปนหรือปล่อยวัตถุมีพิษโดยอากาศยาน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าวให้รัดกุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

1.23 กฎกระทรวง (พ.ศ. 2512) ออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุมีพิษ พ.ศ. 2510⁶³

ข้อ 1. ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร นำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร นำผ่าน ผลิตเพื่อการค้า ขาย มีไว้เพื่อขาย หรือใช้รับจ้าง ซึ่งวัตถุมีพิษธรรมดาหรือวัตถุมีพิษร้ายแรง ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) วัตถุมีพิษตามประกาศของกระทรวงเกษตร ให้ยื่นต่อกรมกลีกรมกระทรวงเกษตร

(2) วัตถุมีพิษตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข ให้ยื่นต่อกองควบคุมอาหารและยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

(3) วัตถุมีพิษตามประกาศของกระทรวงอุตสาหกรรม ให้ยื่นต่อกองควบคุมโรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

ข้อ 3. ในการยื่นคำขออนุญาตนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร นำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งวัตถุมีพิษ ให้ส่งตัวอย่างวัตถุมีพิษแต่ละชนิดในปริมาณพอสมควร พร้อมทั้งเอกสารที่เกี่ยวกับคุณสมบัติ พิษ ผลการทดสอบสรรพคุณ วิธีวิเคราะห์คุณภาพและปริมาณ วิธีแกพิษ (ถ้ามี) ถ้าวัตถุมีพิษที่จะนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร นำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบ

⁶³ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 86, ตอนที่ 11 (9 ธันวาคม 2512) : 969.

ถ้าไม่มีตัวอย่างวัตถุมิพิษ ให้ขออนุญาตนำหรือส่งตัวอย่างวัตถุมิพิษเข้ามาในราชอาณาจักรในปริมาณพอสมควรซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จะได้กำหนด เมื่อได้รับตัวอย่างดังกล่าวแล้ว ให้นำตัวอย่างทั้งหมดส่งพนักงานเจ้าหน้าที่โดยมิชักช้า เพื่อทำการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งต่อไป

คำขออนุญาตและใบอนุญาตนำหรือส่งตัวอย่างวัตถุมิพิษเข้ามาในราชอาณาจักรตามวรรคสอง ให้ใช้แบบ ว.พ. 1 หรือ ว.พ. 7 แล้วแต่กรณี

ข้อ 4. ในการยื่นคำขออนุญาตผลิตเพื่อการค้าซึ่งวัตถุมิพิษ ให้ส่งเอกสารแสดงความรู้ความชำนาญของผู้ควบคุมการผลิต รายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติ พิษผลการทดสอบสรรพคุณ วิธีวิเคราะห์คุณภาพและปริมาณ วิธีแก้มิพิษ (ถ้ามี) ของวัตถุมิพิษที่จะผลิตได้เป็นภาษาไทยหรือภาษาต่างประเทศ กรรมวิธีการผลิต สถานที่ผลิตและสถานที่เก็บวัตถุมิพิษพร้อมด้วยแผนผังภายในของอาคารดังกล่าว ตลอดจนตัวอย่างวัตถุมิพิษที่จะผลิตได้ พร้อมทั้งแจ้งลักษณะของภาชนะที่จะใช้บรรจุวัตถุมิพิษ วิธีการบรรจุ หุ้มห่อ หรือผูกมัดภาชนะวัตถุมิพิษที่จะนำออกขายหรือจำหน่าย เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบ

พนักงานเจ้าหน้าที่จะใหญ่ยื่นคำขอจัดใหญ่ผู้ควบคุมการผลิตมารับการทดสอบความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับการผลิตเพื่อการค้าซึ่งวัตถุมิพิษตามวัน เวลา และสถานที่ที่จะได้กำหนดขึ้นก็ได้

ข้อ 5. ในการยื่นคำขออนุญาตขายหรือมีไว้เพื่อขายซึ่งวัตถุมิพิษ ให้ส่งตัวอย่างวัตถุมิพิษโดยมีการบรรจุ หุ้มห่อหรือผูกมัดภาชนะบรรจุที่เรียบร้อย ในลักษณะที่จะนำออกขายหรือจำหน่าย พร้อมด้วยฉลากหรือใบแทรกซึ่งมีรายการตามมาตรา 21 และสำเนาใบอนุญาตนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรหรือใบอนุญาตผลิตเพื่อการค้าซึ่งวัตถุมิพิษ

ในกรณีที่ภาชนะบรรจุวัตถุมิพิษมีขนาดหรือลักษณะที่ไม่สะดวกแก่การนำส่งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ผู้ยื่นคำขอจะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไปทำการตรวจสอบก็ได้

คำขอตตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นคำขออนุญาตขายหรือมีไว้เพื่อขายซึ่งวัตถุมิพิษ ชนิดใดที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้อนุญาตให้ผู้ได้รับอนุญาตอื่นขายหรือมีไว้เพื่อขายซึ่งวัตถุมิพิษ ชนิดนั้นอยู่แล้ว ผู้ยื่นคำขอไม่ต้องปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง

ข้อ 6. ในการยื่นคำขออนุญาตใช้รับจ้างซึ่งวัตถุมิพิษ ให้ส่งเอกสารแสดง ความรู้ความชำนาญของผู้ควบคุมการใช้รับจ้าง และพนักงานเจ้าหน้าที่จะให้ผู้ยื่นคำขอจัด ให้ผู้ควบคุมการใช้รับจ้างของแต่ละประเภทของงานมารับการทดสอบความรู้ความชำนาญ เกี่ยวกับการใช้รับจ้างซึ่งวัตถุมิพิษตามวัน เวลาและสถานที่ที่จะได้กำหนดขึ้นก็ได้

ข้อ 8. ผู้ได้รับใบอนุญาตนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร นำหรือส่งออก นอกราชอาณาจักร นำผ่าน ผลิตเพื่อการค้า ขาย มีไว้เพื่อขายหรือใช้รับจ้าง ซึ่ง วัตถุมิพิษ หากภายหลังมีความประสงค์จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการเกี่ยวกับภาชนะบรรจุ สถานที่ผลิต สถานที่เก็บวัตถุมิพิษ รายการในฉลากหรือใบแทรก ผู้ควบคุมการผลิตหรือ ผู้ควบคุมการใช้ รับจ้างให้ทำเป็นหนังสือขออนุญาตเปลี่ยนแปลงรายการดังกล่าวต่อพนักงาน เจ้าหน้าที่ พร้อมควยตัวอย่างภาชนะที่จะใช้บรรจุวัตถุมิพิษหรือรายการในฉลากหรือใบแทรก ที่ขอเปลี่ยนแปลงใหม่ หรือแผนผังภายในอาคารที่ผลิตและเก็บวัตถุมิพิษที่ขอเปลี่ยนแปลง แล้วแต่กรณี สำหรับกรณีขอเปลี่ยนแปลงผู้ควบคุมการผลิตหรือผู้ควบคุมการใช้รับจ้าง ให้ผู้ รับใบอนุญาตส่ง เอกสารแสดงความรู้ความชำนาญของผู้ควบคุมมาควย พนักงานเจ้าหน้าที่ จะให้ผูขอเปลี่ยนแปลงจัดให้ผู้ควบคุมมารับการทดสอบความรู้ความชำนาญตามวัน เวลา และสถานที่ที่จะได้กำหนดขึ้นก็ได้

เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาอนุญาตแล้ว ก็ให้เปลี่ยนแปลงได้ โดยไม่ต้อง ออกใบอนุญาตใหม่

ข้อ 9. ให้ผู้ได้รับอนุญาต นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร และผู้ได้รับอนุญาต ผลิตเพื่อการค้า ซึ่งมีวัตถุมิพิษ แจ่งชื่อทางเคมีของสารออกฤทธิ์ ชื่อทางวิทยาศาสตร์ของ สารออกฤทธิ์ที่มีใช้เคมีภัณฑ์ ชื่อทางการค้า ปริมาณของวัตถุมิพิษหรืออัตราส่วนของสารออก ฤทธิ์ที่ผสมอยู่ในวัตถุใด ๆ รายละเอียดเกี่ยวกับภาชนะบรรจุวัตถุมิพิษ วิธีการบรรจุ ห้มหรือ

หรือผู้กัมคภาชนะบรรจุวัตถุมีพิษ และสถานที่ผลิตหรือสถานที่เก็บวัตถุมีพิษต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามแบบ ว.พ. 13 ทายกฎกระทรวงนี้ ตามกำหนดเวลาดังนี้

- (1) ในกรณีนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ก่อนนำวัตถุมีพิษออกจากศุลกากร
- (2) ในกรณีผลิตเพื่อการค้า ก่อนขนย้ายวัตถุมีพิษออกจากสถานที่ผลิต

1.24 ประกาศกระทรวงเกษตร (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2513 เรื่องระบุชื่อวัตถุเป็นวัตถุมีพิษร้ายแรงตามพระราชบัญญัติวัตถุมีพิษ พ.ศ. 2510⁶⁴ จำนวน 34 รายการ เช่น

1. dinitrobutylphenol หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้างเดียวกันนี้
2. toxaphene หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้
3. chlorfenvinphos หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้
4. coumaphos หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้
5. carbophenothion หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้
6. dichlorvos หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้
7. disulfoton หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้

⁶⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 87, ตอนที่ 81, ฉบับพิเศษ (26 สิงหาคม 2513) : 1.

- 12. methyl parathion หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้าง
สร้างอย่างเดียวกันนี้
- 13. azinphosmethyl หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้าง
สร้างอย่างเดียวกันนี้
- 14. phosphamidon หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้าง
อย่างเดียวกันนี้
- 15. dioxathion หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้าง
อย่างเดียวกันนี้
- 16. endrin หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้างอย่าง
เดียวกันนี้
- 17. dieldrin หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้างอย่าง
เดียวกันนี้
- 18. aldrin หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้างอย่าง
เดียวกันนี้
- 19. mevinphos หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้าง
อย่างเดียวกันนี้
- 20. aldicarb หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้างอย่าง
เดียวกันนี้
- 21. pindone หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้างอย่าง
เดียวกันนี้
- 22. ethion หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดี่ยว
กันนี้
- 23. tepp หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดี่ยว
กันนี้

หมายเหตุ รายชื่อวัตถุเป็นพิษร้ายแรงดังกล่าวเป็นชื่อสามัญทั่วทุกเป็นพิษ
ร้ายแรงบางประเภทคงมีเฉพาะชื่อทางเคมีเพียงอย่างเดียวจึงมิได้นำมาลงไว้

1.25 ประกาศกระทรวงเกษตร (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2513 เรื่องกำหนด
 คำนสุลกากรที่อนุญาตให้นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรหรือนำผ่านซึ่งวัตถุดิบรายแรง
 ตามพระราชบัญญัติวัตถุดิบ พ.ศ. 2510⁶⁵

1. ท่าเรือกรุงเทพฯ (คลองเตย)
2. กองตรวจสินค้าทางอากาศยาน (ที่ทำการตั้งอยู่ ณ ท่าอากาศยาน
 กรุงเทพฯ)
3. กองตรวจสินค้าทางไปรษณีย์ (ที่ทำการตั้งอยู่ ณ กรมไปรษณีย์โทรเลข)
4. สุลกากรสนามบินจังหวัดสงขลา
5. คำนสุลกากรสะเตา
6. คำนสุลกากรป่าคังเบซาร์

1.26 ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2513 เรื่องระบุ
 ชื่อวัตถุเป็นวัตถุดิบรายแรง ตามพระราชบัญญัติวัตถุดิบ พ.ศ. 2510⁶⁶

1. โซเดียมไซยาไนด์ หรือชื่อที่เรียกเป็นอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้าง
 อยุ่เดียวกันนี้
2. โปคัสเซียม ไซยาไนด์ หรือชื่อที่เรียกเป็นอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้าง
 อยุ่เดียวกันนี้

1.27 ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2513 เรื่อง
 กำหนดคำนสุลกากรที่อนุญาตให้นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรหรือนำผ่านซึ่งวัตถุดิบราย
 แรงตามพระราชบัญญัติวัตถุดิบ พ.ศ. 2510⁶⁷

⁶⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 87, ตอนที่ 81, ฉบับพิเศษ (26 สิงหาคม 2513) : 6.

⁶⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 88, ตอนที่ 12 (2 กุมภาพันธ์ 2514) : 341.

⁶⁷ เรื่องเดียวกัน, หน้า 343.

1. ท่าเรือกรุงเทพฯ (คลองเตย)
2. กองตรวจสินค้าทางอากาศยาน (ที่ทำกาที่ตั้งอยู่ ณ ท่าอากาศยานกรุงเทพฯ)
3. กองตรวจสินค้าทางไปรษณีย์ (ที่ทำกาที่ตั้งอยู่ ณ กรมไปรษณีย์โทรเลข)
4. ศูนย์การสนามบินจังหวัดสงขลา
5. ด่านศุลกากรสะเดา
6. ด่านศุลกากรปาดังเบซาร์

1.28 ประกาศกระทรวงเกษตร (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2515 เรื่องระบุชื่อวัตถุเป็นวัตถุมีพิษร้ายแรงตามพระราชบัญญัติวัตถุมีพิษ พ.ศ. 2510⁶⁸

1. azinphos-ethyl หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้
2. methomyl หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้
3. sodium arsenite หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้
4. zine phosphide หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้

1.29 กฎกระทรวง (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2517 ออกตามความในพระราชบัญญัติวัตถุมีพิษ พ.ศ. 2510⁶⁹

ข้อ 1. ผู้ได้รับอนุญาตให้นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร หรือผู้ได้รับอนุญาตให้ผลิตเพื่อการค้าซึ่งวัตถุมีพิษผู้ใดประสงค์จะนำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักรหรือจะ

⁶⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 89, ตอนที่ 46, ฉบับพิเศษ (24 มีนาคม 2515) : 1.

⁶⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 91, ตอนที่ 44 (12 มีนาคม พ.ศ. 2517) : 148.

ผลิตเพื่อการค้าซึ่งวัตถุดิบพืชชนิดใด ให้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนวัตถุดิบพืชชนิดนั้นตามแบบ ว.พ. 15 ท้ายกฎกระทรวงนี้ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) วัตถุดิบพืชตามประกาศของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ยื่นที่พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(2) วัตถุดิบพืชตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข ให้ยื่นที่พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กองควบคุมอาหารและยา กรมส่งเสริมสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

(3) วัตถุดิบพืชตามประกาศของกระทรวงอุตสาหกรรม ให้ยื่นที่พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ กองควบคุมโรงงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

ขอ 2. ผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนวัตถุดิบพืชต้องส่งตัวอย่างวัตถุดิบพืชที่จะขอขึ้นทะเบียนในปริมาณที่สมควร พร้อมทั้งหลักฐานและเอกสารต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 12 ครี เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ

ถ้าไม่มีตัวอย่างวัตถุดิบพืช ให้ผู้นั้นขออนุญาตนำหรือส่งตัวอย่างวัตถุดิบพืชเข้ามาในราชอาณาจักรในปริมาณที่สมควร และเมื่อได้รับตัวอย่างดังกล่าวแล้ว ให้ผู้นั้นนำตัวอย่างทั้งหมดส่งพนักงานเจ้าหน้าที่โดยมิชักช้าเพื่อทำการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งต่อไป

คำขออนุญาตและใบอนุญาตนำหรือส่งตัวอย่างวัตถุดิบพืชเข้ามาในราชอาณาจักรตามวรรคสอง ให้ใช้แบบ ว.พ. 1 หรือแบบ ว.พ. 7 แล้วแต่กรณี

สำหรับผู้ยื่นคำขอขึ้นทะเบียนวัตถุดิบพืชซึ่งเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้ผลิตเพื่อการค้าซึ่งวัตถุดิบพืช ต้องส่งหลักฐานรายละเอียดเกี่ยวกับกรรมวิธีการผลิตวัตถุดิบพืชแต่ละชนิดด้วย

ขอ 3. ใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุดิบพืช ให้ใช้แบบ ว.พ. 16 ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 4. ผู้ได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุมีพิษผู้ใดประสงค์จะขอแก้ไขรายการเกี่ยวกับฉลากหรือใบแทรกกำกับวัตถุมีพิษ ภาชนะบรรจุและขนาดบรรจุหรือวิธีการบรรจุ หุ้มห่อหรือผูกมัดให้แตกต่างไปจากที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ ให้ยื่นคำขอเป็นหนังสือต่อพนักงานเจ้าหน้าที่พร้อมทั้งหลักฐานและเอกสารต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 12 ตรี ในส่วนที่เกี่ยวกับรายการที่จะขอแก้ไขนั้น

ข้อ 5. ผู้ได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุมีพิษผู้ใดประสงค์จะขอต่ออายุใบสำคัญ ให้ยื่นคำขอตามแบบ ว.พ. 17 ท้ายกฎกระทรวงนี้ ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ 1

ข้อ 6. ผู้ได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุมีพิษต้องปฏิบัติดังนี้

(1) จัดทำบัญชีแสดงรายการชนิดและจำนวนวัตถุมีพิษที่นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร หรือผลิตเพื่อการค้าและที่จำหน่ายออกไปให้แก่ใคร และที่ยังเหลืออยู่ในครอบครองส่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ 1 ทุกวงวคลี่เดือน นับแต่วันที่ได้รับใบสำคัญการขึ้นทะเบียนวัตถุมีพิษ ตามแบบ ว.พ. 18 ท้ายกฎกระทรวงนี้

(2) ไขฉลาก ภาชนะบรรจุ และขนาดบรรจุ รวมทั้งวิธีการบรรจุหุ้มห่อหรือผูกมัดภาชนะบรรจุตามที่ได้อขึ้นทะเบียนไว้

(3) ประทับหมายเลขทะเบียนที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดเป็นสีคำหรือสีแดงให้อ่านได้ชัดเจน

(4) เมื่อจะนำหรือส่งวัตถุมีพิษเข้ามาในราชอาณาจักรต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันก่อนถึงกำหนดวันที่วัตถุมีพิษดังกล่าวจะมาถึงด่านศุลกากรและแจ้งชื่อผู้นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ชื่อพาหนะ และชื่อด่านศุลกากรที่นำเข้า ตามแบบ ว.พ. 19 ท้ายกฎกระทรวงนี้

1.30 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2517
เรื่องระบุชื่อวัตถุเป็นวัตถุมีพิษธรรมดาตามพระราชบัญญัติวัตถุมีพิษ พ.ศ. 2510 ⁷⁰

⁷⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 92, ตอนที่ 7 (14 มกราคม 2518) : 96.

1. benzene hexachloride หรือ BHC หรือ HCH หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้
2. lindane หรือ gamma BHC หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้
3. bromocyclen หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้
4. carbaryl หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้
5. cartap หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้
6. chlordane หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้
7. chlordimeform หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้
8. chlorpyrifos หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้
9. crotoxyphos หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้
10. DDT หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้
11. diazinon หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้
12. dichlofenthion หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้

13. dicofol หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้าง
 14. dimethoate หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้าง
 15. dinocap หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่าง
 16. endosulfan หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้าง
 17. fenthion หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้าง
 18. formothion หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้าง
 19. heptachlor หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้าง
 20. leptophos หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้าง
 21. malathion หรือ mercaptothion หรือ carbofos
 22. methiocarb หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้าง
 23. naled หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่าง
 24. oxydemeton-methyl หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตร
 25. phenthoate หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้าง

26. phoxim หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้

27. porpoxur หรือ aprocarb หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้

28. ronnel หรือ fenchlorphos หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้

29. trichlorfon หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้

30. tetrachlorvinphos หรือมีชื่อเรียกอย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้

หมายเหตุ รายชื่อดังกล่าวเป็นชื่อสามัญของวัตถุมีพิษธรรมดา ซึ่งวัตถุบางชนิดมีเฉพาะชื่อทางเคมีเท่านั้น จึงมิได้นำมาลงไว้

1.31 ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2517 เรื่องระบุชื่อวัตถุเป็นวัตถุมีพิษร้ายแรงเพิ่มเติม ตามพระราชบัญญัติวัตถุมีพิษ พ.ศ. 2510⁷¹

ตามที่ได้มีประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ฉบับที่ 1) พ.ศ. 2513 ลงวันที่ 29 มิถุนายน 2513 ระบุชื่อวัตถุเป็นวัตถุมีพิษร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติวัตถุมีพิษ พ.ศ. 2510 รวม 34 ชนิด ไว้แล้วนั้น

เพื่อให้การระงับ หรือป้องกันอันตราย ซึ่งอาจมีแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือทรัพย์สินอื่นอันเนื่องมาจากวัตถุมีพิษ ได้เป็นไปโดยเหมาะสมและรัดกุมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 (2) แห่งพระราชบัญญัติวัตถุมีพิษ พ.ศ. 2510 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

⁷¹ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 92, ตอนที่ 7 (14 มกราคม 2518) : 97.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวัตถุพิษ พ.ศ. 2510
แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติวัตถุพิษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2516
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ประกาศระบุชื่อวัตถุต่อไปนี้เป็นวัตถุพิษร้ายแรง

1. ไวนีลคลอไรด์ โมโนเมอร์ (ชื่อทางเคมี คลอโรเอทิลีน) หรือ
ชื่อที่เรียกเป็นอย่างอื่นแต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้ เฉพาะไวนีลคลอไรด์ โมโนเมอร์
ที่อยู่ในสภาพเป็นก๊าซหรือเป็นของเหลวภายใต้ความกดดัน (under pressure) หรือ
ไวนีลคลอไรด์ โมโนเมอร์ที่ผสมหรือรวมอยู่กับผลิตภัณฑ์ที่บรรจุในภาชนะสำหรับฉีดหรือพ่น
(Aerosols or Air Sprays) จำพวกยาฆ่าแมลง (Insecticides) น้ำยา
ฉีดผม (Hair Sprays) และน้ำยาคับกลิ่น (Air Refreshers)

1.34 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2518 เรื่องระบุ
ชื่อวัตถุเป็นวัตถุพิษ ตามพระราชบัญญัติวัตถุพิษ พ.ศ. 2510⁷⁴

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวัตถุพิษ พ.ศ. 2510
แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติวัตถุพิษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2516
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ประกาศระบุชื่อวัตถุต่อไปนี้เป็นวัตถุพิษธรรมดา

1. เมทิลแอลกอฮอล์ (Methyl alcohol) หรือชื่อที่เรียกเป็น
อย่างอื่น แต่มีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกันนี้ เฉพาะเมทิลแอลกอฮอล์ที่มีความบริสุทธิ์
ตั้งแต่ร้อยละ 95 คัดตามอัตราส่วนปริมาตรต่อปริมาตรขึ้นไป

1.35 ประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2519 เรื่องระบุชื่อ
วัตถุเป็นวัตถุพิษธรรมดาตามพระราชบัญญัติวัตถุพิษ พ.ศ. 2510⁷⁵

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติวัตถุพิษ พ.ศ. 2510

⁷⁴ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 92, ตอนที่ 217 (21 ตุลาคม 2518) : 2696.

⁷⁵ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 94, ตอนที่ 6 (18 มกราคม 2520) : 203.

แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติวัตถุพิษ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2516
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศระบุชื่อวัตถุต่อไปนี้เป็นวัตถุพิษธรรมดา

1. d-trans allethrin หรือ Bioallethrin รวมทั้ง
วัตถุพิษที่มีชื่ออื่นซึ่งมีสูตรโครงสร้างอย่างเดียวกัน
2. Pyrethrum รวมทั้งวัตถุพิษที่มีชื่ออื่น ซึ่งมีสูตรโครงสร้าง
อย่างเดียวกัน
3. Bioreamthrin รวมทั้งวัตถุพิษที่มีชื่ออื่นซึ่งมีสูตรโครงสร้าง
อย่างเดียวกัน

1.36 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512⁷⁶

มาตรา 34 เมื่อได้มีการกำหนดเขตอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่า
ด้วยผังเมืองในท้องที่ใดท้องที่หนึ่งแล้ว ให้รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา
กำหนดเขตที่จะอนุญาตให้ตั้งโรงงานหรือไม่อนุญาตให้ตั้งโรงงานประเภทหรือชนิดใดภายใน
เขตอุตสาหกรรมได้

มาตรา 35 โรงงานใดที่ก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงแก่สาธารณสุข
ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต สั่งให้ผู้รับใบอนุญาต
ประกอบกิจการโรงงานนั้น หยุดประกอบกิจการโรงงานทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว
และปรับปรุงแก้ไขโรงงานนั้นเสียใหม่ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ถ้าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ปรับปรุงแก้ไขโรงงานแล้ว ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออก
ใบอนุญาตสั่งให้ประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้

ถ้าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม่ปรับปรุงแก้ไข หรือไม่สามาร
ปรับปรุงแก้ไขโรงงานให้ปลอดภัยแก่สาธารณสุข ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวง

⁷⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 86, ตอนที่ 19, ฉบับพิเศษ (6 มีนาคม 2512) : 58.

มอบหมายให้ออกใบอนุญาตรายงานต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาส่งย้ายโรงงานทั้งหมดหรือ
บางส่วนภายในระยะเวลาที่กำหนดจากห้องที่นั้นไปยังห้องที่อื่นซึ่งจะไม่ทำให้เกิดอันตราย
อย่างร้ายแรงแก่สาธารณชน คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

เมื่อได้รับคำสั่งให้ย้ายโรงงานแล้ว ให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน
ดำเนินการเสมือนผู้ขออนุญาตตั้งโรงงานใหม่ แต่ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียค่า
ธรรมเนียมใบอนุญาตตั้งโรงงานและใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ออกให้ใหม่นั้น

ในกรณีที่มิได้คำสั่งย้ายโรงงาน ถ้าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม่
ย้ายโรงงานภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมาย
ให้ออกใบอนุญาตสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานนั้นด้วย

มาตรา 36 เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้า
หน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

....

(2) เข้าไปในโรงงานในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบสภาพโรงงาน
อาคาร หรือสถานที่สภาพเครื่องจักร บริเวณโรงงาน บริเวณอาคารหรือสถานที่และอื่น ๆ
เพื่อป้องกันความรำคาญ หรืออันตรายอันอาจก่อให้เกิดแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

(3) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานจัดการ
เปลี่ยนแปลงซ่อมแซมเกี่ยวกับโรงงานหรือเครื่องจักร หรือเกี่ยวกับการอื่นที่ก่อให้เกิด
ความรำคาญหรืออันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

(4) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ โรงงานหยุดประกอบ
กิจการโรงงานทั้งหมดหรือบางส่วน จนกว่าจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้เป็นที่ปลอดภัยหรือเป็น
ไปตามประกาศของรัฐมนตรี ในกรณีการประกอบกิจการโรงงานอาจก่อให้เกิดอันตราย
แก่บุคคลหรือทรัพย์สินหรือในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ โรงงานไม่ขจัดเหตุรำคาญ
ไม่กำจัดสิ่งปฏิกูล ไม่จัดระบบระบายน้ำทิ้งหรือระบบอากาศให้ถูกต้องตามประกาศของ

รัฐมนตรี⁷⁷

(5) นำตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่สงสัยเกี่ยวกับคุณภาพในปริมาณพอสมควร เพื่อตรวจสอบคุณภาพพร้อมกับเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(6) ยึดผลิตภัณฑ์หรือภาชนะบรรจุที่อาจก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

(7) ถูกมีคประทับตราเครื่องจักร เพื่อให้เครื่องจักรทำงานได้ ในกรณี ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตาม (3) หรือ (4) ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ ออกใบอนุญาต

มาตรา 38 ถ้าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม่พอใจคำสั่ง หรือการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งหรือกระทำตามมาตรา 36 ให้ยื่นคำร้องขอ คำวินิจฉัยต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตภายในสิบห้า วันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง และให้นำมาตรา 1² วรรคสอง และมาตรา 14 มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

มาตรา 38 ทวิ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือคำสั่งของปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัด กระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตซึ่งสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้จัดการอย่างใด อย่างหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการก่อให้เกิดเหตุรำคาญหรืออันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน การกำจัดสิ่งปฏิกูล การระบายน้ำทิ้ง หรือการระบายอากาศ ถ้าผู้รับใบอนุญาตประกอบ กิจการโรงงานมิได้ยื่นคำร้องขอคำวินิจฉัยตามมาตรา 38 หรือ คำร้องนั้นได้มีคำวินิจฉัย ยกเสียแล้ว และผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานได้รับคำเตือนเป็นหนังสือจากปลัด กระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตให้ดำเนินการตามคำสั่งภายในระยะเวลาที่กำหนด

⁷⁷แก้ไขเพิ่มเติมโดย "พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2518,"
มาตรา 9 ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 92, ตอนที่ 5 (9 มกราคม 2518)

แล้วแต่ยังไม่ปฏิบัติตามคำเตือน ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตมีอำนาจมอบหมายให้บุคคลใด ๆ เข้าจัดทำ เพื่อให้การเป็นไปตามคำสั่งนั้นได้ ในการมอบหมายให้คำนึงถึงความสามารถในการรับภาระของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานนั้น และให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานนั้น และให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานชดเชยค่าใช้จ่ายในการเข้าจัดการนั้นตามจำนวนที่จ่ายจริงและจะเรียกองค์ค่าเสียหายอย่างใดมิได้⁷⁸

มาตรา 39 ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานมีหน้าที่กระทำการดังต่อไปนี้

.....

(5) จัดโรงงานให้ถูกต้องตามสุขลักษณะและอนามัย

(6) จัดให้มีการกำจัดสิ่งปฏิกูล การระบายน้ำทิ้ง และการระบายอากาศ

.....

(10) จัดให้มีสวมและมีที่ปัดสวาระอันถูกต้องตามสุขลักษณะและตลอดจน

สถานที่ สำหรับทำความสะอาดร่างกาย

.....

(13) จัดให้มีการเก็บและการใช้โดยปลอดภัยเกี่ยวกับวัตถุมีพิษ วัตถุเคมี วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด หรือวัตถุอื่น ที่อาจเป็นอันตรายหรือที่อาจทำให้เกิดฝุ่นละออง ความร้อน แสง หรือเสียง ซึ่งเป็นอันตรายในการปฏิบัติงานในหน้าที่เกี่ยวกับวัตถุนั้น ๆ ทั้งนี้ ภายใต้งบบังคับกฎหมายว่าด้วยการนั้น ตลอดจนจัดให้มีวิธีการป้องกันและเครื่องป้องกันมิให้เกิดอันตรายแก่คนงานซึ่งปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ ด้วย

(14) ประกอบกิจการโรงงานมิให้เกิดเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยสาธารณสุข

มาตรา 40 เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง ประกาศ หรือเงื่อนไขที่ออก หรือกำหนดตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่

⁷⁸ เรื่องเดียวกัน, มาตรา 10.

ซึ่งสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต มีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานได้ โดยมีกำหนดระยะเวลาตามที่เห็นสมควร

ในกรณีดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ถ้าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามนั้นเป็นการร้ายแรง ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเสียก็ได้

มาตรา 41 คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 40 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิของรัฐมนตรีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรี ให้เป็นที่สุด

มาตรา 42 การอุทธรณ์ตามมาตรา 41 ย่อมไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

มาตรา 44 ทวิ ผู้ใดประกอบกิจการโรงงานภายหลังที่ได้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 35 หรือในระหว่างที่ได้มีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือภายหลังที่ได้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตตามมาตรา 40 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานนั้นหยุดประกอบกิจการโรงงานจนกว่าจะสิ้นกำหนดระยะเวลาของการสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือโดยตลอดไปแล้วแต่กรณี⁷⁹

มาตรา 47 ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติกิจการตามมาตรา 36 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท⁸⁰

มาตรา 48 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา 36 (3) หรือ (4) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ⁸¹

⁷⁹ เรื่องเดียวกัน, มาตรา 12.

⁸⁰ เรื่องเดียวกัน, มาตรา 13.

⁸¹ เรื่องเดียวกัน, มาตรา 13.

มาตรา 49 ผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้เครื่องจักรที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ผูกมัดประทับตราไว้ตามมาตรา 36 (7) กลับทำงานได้อีก ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ⁸²

มาตรา 49 ทวิ ผู้ใดชักขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่บุคคลซึ่งปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตมอบหมายให้เขาจัดทำเพื่อให้การเป็นไปตามคำสั่งตามมาตรา 38 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ⁸³

มาตรา 50 ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 39 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 39 (6) (10) (12) (13) หรือ (14) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ⁸⁴

มาตรา 50 ทวิ ในกรณีที่พระราชบัญญัติบัญญัติว่า การกระทำใดของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเป็นความผิด ให้ผู้อำนวยการหรือผู้จัดการเป็นผู้กระทำ หรือร่วมกันกระทำด้วยกรรมกรหรือผู้จัดการนั้น ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ สำหรับผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า การกระทำนั้นได้กระทำโดยตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วย⁸⁵

⁸² เรื่องเดียวกัน, มาตรา 13.

⁸³ เรื่องเดียวกัน, มาตรา 14.

⁸⁴ เรื่องเดียวกัน, มาตรา 15

⁸⁵ เรื่องเดียวกัน, มาตรา 16.

มาตรา 52 ให้บุคคลซึ่งมีฐานะเป็นผู้ประกอบกิจการโรงงานตามมาตรา 51 ปฏิบัติการให้ถูกต้องตามมาตรา 39 ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลบังคับ แต่ในระหว่างระยะเวลาที่ยังไม่ได้ปฏิบัติการให้ถูกต้องตามมาตรา 39 ให้คงปฏิบัติการเกี่ยวกับการรักษาโรงงานให้ปลอดภัยตามพระราชบัญญัติโรงงาน พุทธศักราช 2482 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2503

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2518 คือ ประกอบกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 บางมาตราที่ใช้อยู่ยังไม่รัดกุมและเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อเป็นการป้องกันขจัดมิให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมและพิษภัยอันจะมีผลกระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของประชาชน ตลอดจนเป็นการทำลายทรัพยากรของชาติ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวเสียใหม่ และเพิ่มกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนกฎหมายให้เหมาะสมยิ่งขึ้นจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

1.37 กฎกระทรวง (ฉบับที่ 2) 2512 ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512⁸⁶

.....

ข้อ 5. โรงงานต้องตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสมและมีบริเวณเพียงพอที่จะประกอบกิจการอุตสาหกรรมตามขนาดและประเภทหรือชนิดของโรงงาน โดยไม่อาจก่อให้เกิดอันตราย เหตุรำคาญ หรือความเสียหายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น

ข้อ 6. โรงงานต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

.....

(2) มีการระบายอากาศที่เหมาะสม โดยให้มีพื้นที่ประตู หน้าต่าง และช่องลม รวมกันโดยไม่นับที่ติดต่อกันระหว่างห้องไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ส่วนของพื้นที่ห้อง

⁸⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 86, ตอนที่ 50, ฉบับพิเศษ (4 มิถุนายน 2512): 3.

หรือมีการระบายอากาศไม่น้อยกว่า 0.5 ลูกบาศก์เมตรต่อนาที ต่อคนงานหนึ่งคน

.....

(12) จัดให้มีที่เก็บรักษาวัตถุหรือสิ่งของที่อาจก่อให้เกิดอันตราย หรือ อักเสบได้ง่ายไว้ในที่ปลอดภัย

ข้อ 7. เครื่องจักรต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) มีมั่นคงแข็งแรงและเหมาะสม โดยมีคำรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม หรือวิศวกรอื่นที่กระทรวงอุตสาหกรรมเห็นชอบในการคำนวณออกแบบ และวางแผนผังการติดตั้งและใช้เครื่องจักรให้มีความปลอดภัยและไม่ก่อให้เกิดความสั่น สะเทือน เสียง หรือคลื่นวิทยุ รบกวนผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง

.....

(5) เครื่องอัดก๊าซ (Compressor) และภาชนะที่จะใช้กับงานที่มีความกดดันแตกต่างจากบรรยากาศ ต้องเป็นแบบที่แข็งแรง ทนทาน เหมาะสมกับงานนั้น และมีส่วนประกอบในตำแหน่งที่จำเป็นตามหลักวิชาการที่ยอมรับกัน

1.38 ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม (ฉบับที่ 2) 2513 ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 เรื่อง หน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน⁸⁷

ข้อ 1. ต้องจัดให้มีการตรวจสอบสภาพอาคารโรงงานและเครื่องจักรเป็นประจำ และต้องบำรุงรักษา หรือซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงแข็งแรงและปลอดภัยเหมาะแก่การใช้ เช่นเดียวกับสภาพที่ได้รับอนุญาตไว้

.....

ข้อ 11. โรงงานที่มีก๊าซอันอาจเป็นอันตรายต่อบุคคล หรือโรงงานที่มีวัสดุไวไฟ ที่มีคนปฏิบัติงานตั้งแต่ 50 คนขึ้นไป หรือโรงงานที่มีวัสดุอันอาจติดไฟได้ง่ายที่มีคนปฏิบัติงาน

⁸⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 87, ตอนที่ 70, ฉบับพิเศษ (1 สิงหาคม 2513)

ตั้งแต่ 100 คนขึ้นไป ต้องจัดให้มีเครื่องให้สัญญาณแจ้งเหตุอันตราย ซึ่งให้สัญญาณได้ชัดเจนและพอเพียงที่จะเตือนให้คนที่อยู่ในเขตอันตรายออกพ้นเขตอันตรายได้ทันเวลาที่ และแจ้งใหญ่ที่มีหน้าที่รับเข้าระบบเหตุอันตรายได้โดยเร็ว

ข้อ 12. ต้องจัดให้มีสัญญาณแจ้งเหตุอันตราย ณ ที่ต่างกันอย่างน้อย 2 แห่ง ที่ให้สัญญาณแจ้งเหตุอันตรายต้องอยู่ในที่ปลอดภัยจากอันตราย อันอาจเกิดขึ้นได้ตามข้อข้างต้น และอยู่ในตำแหน่งที่คนจะเข้าไปใช้เครื่องให้สัญญาณแจ้งเหตุอันตรายได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

ข้อ 13. เครื่องให้สัญญาณแจ้งเหตุอันตรายตามข้อข้างต้น ต้องเป็นชนิดที่ให้สัญญาณโดยไม่ต้องอาศัยพลังงานจากระบบสองสวาง และที่เข้ากับเครื่องจักร

ข้อ 19. ต้องรักษาโรงงานให้สะอาดปราศจากสิ่งปฏิกูลอยู่เสมอ และจัดให้มีที่รองรับหรือที่กำจัดสิ่งปฏิกูลตามความจำเป็นและเหมาะสม

ข้อ 20. ต้องแยกเก็บสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช่แล้ว ซึ่งมีวัตถุมีพิษปนอยู่ด้วย หรือสำลี ฝุ่น หรือเศษคายที่เปื้อนวัตถุไวไฟ ไว้ในที่รองรับต่างหากที่เหมาะสมและมีฝาปิดมิดชิด และต้องจัดให้มีการกำจัดสิ่งดังกล่าวโดยเฉพาะด้วยวิธีการที่ปลอดภัยและไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ

ข้อ 22. ห้ามมิให้ระบายน้ำทิ้งออกจากโรงงาน เว้นแต่ได้ทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างให้มีลักษณะดังต่อไปนี้

.....

(16) สีหรือกลิ่นของน้ำทิ้งเมื่อระบายลงสู่ลำน้ำสาธารณะแล้วไม่เป็นที่ซึ่งรังเกียจ

ข้อ 24. ต้องจัดให้มีการระบายอากาศที่เหมาะสม โดยให้มีพื้นที่ประตู หน้าต่าง และช่องลมรวมกัน โดยไม่นับที่ติดตั้งระหว่างห้องไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ส่วนของพื้นที่ของห้องในเวลาปฏิบัติงาน หรือมีการระบายอากาศไม่น้อยกว่า 0.5 ลูกบาศก์เมตรต่อนาทีต่อคนงาน 1 คน ทั้งนี้สำหรับโรงงานโดยทั่วไปที่ไม่มีการเก็บหรือการใส่วัตถุมีพิษ วัตถุเคมี วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด หรือวัตถุอื่นที่อาจเป็นอันตรายหรือที่อาจเป็นฝุ่นละออง

ข้อ 25. ในการปฏิบัติงานเป็นครั้งคราวในที่อับ ซึ่งอากาศไม่ถ่ายเทต้องใช้

เครื่องช่วยในการหายใจหรือเครื่องระบายอากาศที่ช่วยในการปฏิบัติงานของคนงาน และอย่างน้อยต้องมีคนหนึ่งประจำอยู่ปากทางเข้าออกที่อับ สำหรับคอยให้ความช่วยเหลือ อยู่ตลอดเวลา

ข้อ 31. ต้องจัดให้มีห้องสวม และที่เปลี่ยนเสื้อผ้า ที่มีลักษณะที่จะรักษาความ สะอาดใ้คงไว้เรียบร้อย

ข้อ 32. ต้องจัดให้มีห้องสวมอย่างน้อยในอัครา คนงานไม่เกิน 15 คน 1 ที่นั่ง คนงานไม่เกิน 40 คน 2 ที่นั่ง คนงานไม่เกิน 80 คน 3 ที่นั่ง และเพิ่มขึ้นต่อ จากนี้ในอัคราส่วน 1 ที่นั่งต่อจำนวนคนงานไม่เกิน 40 คน สำหรับโรงงานที่มีคนงานชาย หญิงรวมกันมากกว่า 15 คน ให้จัดห้องสวมเป็นสัดส่วนไว้สำหรับคนงานหญิงโดยเฉพาะตาม สมควร

ข้อ 33. อาคารโรงงานที่มีคนงานอยู่หลายชั้น ต้องจัดให้มีห้องสวมและที่ เปลี่ยนเสื้อผ้าในชั้นต่าง ๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสม

ข้อ 35. ห้องสวมและที่เปลี่ยนเสื้อผ้าต้องเป็นแบบที่หน้าต่างระลงบ่อซึมพื้นห้อง ต้องเป็นแบบไม่กุกน้ำ

ข้อ 36. ต้องจัดให้มีกระดาษชำระหรือน้ำสำหรับชำระให้พอเพียงสำหรับ ห้องสวมทุกห้อง

ข้อ 38. ต้องจัดให้มีการระบายถ่ายเทอากาศให้พอเพียงสำหรับห้องสวม ห้องเปลี่ยนเสื้อผ้า และสถานที่ทำความสะอาดร่างกายทุกห้อง

1.39 ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม (ฉบับที่ 4) 2514 ออกตามความ ในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 เรื่องหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ โรงงาน⁸⁸

ข้อ 1. ต้องจัดโรงงานให้สะอาดปราศจากสิ่งสกปรก รก รุงรังและให้ ถูกสุขลักษณะและอนามัยตามสภาพของโรงงานแต่ละประเภทหรือชนิด

⁸⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 88, ตอนที่ 86, ฉบับพิเศษ (14 สิงหาคม): 1.

.....

ขอ 28. ในห้องปฏิบัติงานหรือห้องเก็บสิ่งของที่อาจมี ก๊าซ คาร์บอน ไดออกไซด์ หรือหมอกที่ติดไฟได้ง่าย ต้องเดินสายไฟฟ้าในท่อ เครื่องยนต์ไฟฟ้า สวิตช์ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าอื่น ๆ ต้องเป็นแบบปิดชนิดป้องกันการระเบิดและห้ามมิให้หลอดไฟฟ้าหลอดออเรสเซนต์แบบมีสตาร์ทเตอร์สวิตช์ตัดตอนแบบใบมีด เต้าเสียบและอุปกรณ์ที่อาจทำให้เกิดประกายไฟได้

.....

ขอ 37. ต้องจัดให้ทุกคนที่อยู่ในบริเวณที่อาจจะเป็นอันตราย สวมหมวกป้องกันอันตรายตามความเหมาะสม

.....

ขอ 47. ต้องจัดให้คนงานที่ปฏิบัติงานอันอาจจะเป็นอันตรายต่อระบบการหายใจสวมเครื่องป้องกันอันตราย (respiratory protection) หรือเครื่องช่วยในการหายใจที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานนั้น ๆ

ขอ 48. ต้องทำความสะอาดและรักษาเครื่องป้องกันอันตรายสำหรับคนงานให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยพร้อมที่จะใช้งานได้ตลอดเวลา

ขอ 49. ต้องแยกเก็บวัตถุมีพิษ วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด หรือวัตถุอื่นที่อาจเป็นอันตรายหรืออาจทำให้เกิดฝุ่นละออง ให้เป็นระเบียบและเป็นสัดส่วนต่างหากและต้องปิดกุญแจห้องเก็บทุกครั้งเมื่อไม่มีการปฏิบัติงานในห้องนี้แล้ว

ขอ 50. ต้องจัดให้มีการระบายอากาศในห้องเก็บและห้องปฏิบัติอันเกี่ยวกับวัตถุมีพิษ วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด หรือวัตถุอื่นที่อาจเป็นอันตรายหรือที่อาจทำให้เกิดฝุ่นละออง อย่างเพียงพอ และต้องป้องกันมิให้อากาศที่ระบายออกจากห้องเป็นอันตรายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น หรือเป็นเหตุเดือดร้อนรำคาญกับท้องถิ่นและรักษาให้ห้องต่าง ๆ ดังกล่าวอยู่ในสภาพที่มั่นคงแข็งแรงเหมาะสมแก่งานนั้น ๆ

ขอ 51. ต้องไม่ให้วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด หรือวัตถุที่ระเหยเป็นไอได้ง่ายอยู่ใกล้เตาไฟ หม้อน้ำ ท่อไอน้ำ สายไฟฟ้าแรงสูง บริเวณที่อาจมีการเกิดประกายไฟหรือในที่ซึ่งมีอุณหภูมิสูง

ขอ 52. ต้องจัดทำป้าย "วัตถุมีพิษ" วัตถุไวไฟ ห้ามสูบบุหรี่" "วัตถุระเบิด ห้ามสูบบุหรี่" แฉกแทกรณี และป้าย "ห้ามบุคคลที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องของเขา" ควบคู่ตัวอักษรสีแดงขนาด 20 เซนติเมตร บนพื้นสีขาว และป้ายเครื่องหมายแจ้งอันตราย ติดไว้ให้เห็นได้อย่างชัดเจนที่หน้าทางเข้าทุกห้องกับควบคุมดูแลให้คนงานปฏิบัติตามข้อห้าม นั้น ๆ อย่างเคร่งครัด

ขอ 53. ต้องดูแลรักษามีให้มีการรั่วไหลของวัตถุมีพิษออกมาจากเครื่องจักรที่ใช้ในการทำ ผสม บรรจุ แปรสภาพ แยก หรือผสมวัตถุมีพิษ

ขอ 54. ต้องทำความสะอาดเครื่องจักร อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้เกี่ยวข้อง กับวัตถุมีพิษก่อนใช้งานกับวัตถุอย่างอื่นทุกครั้ง เพื่อป้องกันมิให้เกิดปฏิกิริยาเคมีของสาร ต่างชนิดกัน

ขอ 55. ต้องดูแลรักษาท่อและส่วนประกอบของท่อส่งวัตถุให้อยู่ในสภาพ เรียบร้อย ไม่มีการแตก ร้าว รั่ว ซึม ชำรุด หรือเกิดการไหลย้อนกลับ

ขอ 56. ท่อส่งวัตถุมีพิษ วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด ต่างชนิดกัน ต้อง ทาสี หรือทำเครื่องหมายแสดงความแตกต่างกันไว้อย่างชัดเจน

ขอ 57. ท่อส่งวัตถุที่อุณหภูมิสูงกว่า 100 องศาเซนติเกรด ต้องมีฉนวน กันความร้อนตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อมิให้เกิดอันตรายต่อบุคคลหรือสิ่งของ

ขอ 58. ต้องจัดไม่ให้ท่อส่งวัตถุไวไฟ อยู่ใกล้เตาไฟ หมอน้ำ ท่อไอน้ำ สายไฟฟ้าแรงสูง เครื่องยนต์ไฟฟ้า สวิตช์ไฟฟ้า หรือส่วนของเครื่องจักร ที่มีประกาย ไฟฟ้าหรือบริเวณที่มีอุณหภูมิสูงกว่าปกติ

ขอ 59. ต้องวางท่อส่งวัตถุมีพิษ วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด ในลักษณะที่จะ ไม่ทำให้เกิดการชำรุดเสียหาย

ขอ 60. ต้องดูแลรักษาลิ้นเปิดปิดต่าง ๆ มิให้มีการรั่วซึมและต้องมี เครื่องหมายแสดงการเปิดหรือปิดของลิ้นไว้ด้วย

ขอ 61. การเปิด ปิด ลิ้นที่ต่องปฏิบัติไปตามลำดับ ต้องมีกลไกควบคุมเพื่อมิให้เกิดอันตรายขึ้นได้

ขอ 62. ต้องแยกภาชนะสำหรับบรรจุวัตถุดิบพืช วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด และอะไหล่ให้เป็นสัดส่วน ไม่ปะปนกัน และต้องจัดทำป้ายชื่อวัตถุที่บรรจุติดไว้ที่ภาชนะทุกใบ

ขอ 63. ภาชนะบรรจุวัตถุดิบพืช วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด และอุปกรณ์ต้องเป็นแบบที่แข็งแรง ทนทาน และปลอดภัยในการใช้งาน กับต้องดูแลรักษาให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยและปลอดภัยต่อการใช้งานอยู่เสมอ

ขอ 64. ภาชนะที่บรรจุวัตถุดิบพืช วัตถุไวไฟ หรือวัตถุที่ระเหยเป็นไอได้ง่าย ต้องปิดฝาอย่างสนิทมิดชิด

ขอ 65. ต้องทำความสะอาดภาชนะที่ใช้กับวัตถุดิบพืช วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด หลังจากใช้งานแล้วทุกครั้ง ภาชนะบรรจุที่ไม่ต้องการใช้ให้ทำลายเสียห้ามนำไปบรรจุวัตถุดิบของอื่น ๆ

ขอ 66. ภาชนะบรรจุวัตถุดิบพืช วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด ต้องเป็นแบบที่หนีบยกหรือขนย้ายได้ด้วยความปลอดภัย

ขอ 67. ต้องจัดให้คนงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุดิบพืช วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด หรือวัตถุอื่นที่อาจเป็นอันตราย หรือที่อาจทำให้เกิดฝุ่นละออง ความร้อนแสง หรือเสียง ซึ่งอาจเป็นอันตรายต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ สวมเครื่องป้องกันอันตรายตามความเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานนั้น ๆ

ขอ 68. ต้องจัดให้มีการอบรม แนะนำชี้แจงคนงานให้เข้าใจถึงเหตุอันตรายอันอาจเกิดขึ้นได้ของงานต่าง ๆ ที่ตนปฏิบัติอยู่ ตลอดจนอธิบายให้รู้ถึงวิธีระมัดระวังป้องกันอันตรายและการใช้มาตรการการแก้ไขอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานได้ในทันทีด้วย

ขอ 69. ต้องไม่ยอมให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่โดยตรง หรือผู้ซึ่งไม่เข้าใจถึงเหตุอันตรายของงานปฏิบัติงานที่มีอันตราย

ขอ 70. ต้องไม่ให้มีการรับประทานอาหารหรือเครื่องดื่มในบริเวณโรงงานซึ่งมีการปฏิบัติเกี่ยวกับวัตถุดิบพืช ทั้งนี้ นอกเสียจากจะได้อำนาจในท้องอาหารหรือโรงอาหารอย่างถูกต้องตามสุขลักษณะและอนามัยโดยเฉพาะ

ข 71. ต้องให้คนงานที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับวัตถุมีพิษ ล้างมือและล้างหน้า ก่อนรับประทานอาหาร และทำความสะอาดร่างกายเมื่อเลิกงานแล้ว

ข 72. ต้องไม่ให้มีการพักอาศัยอยู่ในอาคารโรงงานหรือโรงเก็บ

ข 73. ในการซ่อมเครื่องจักรต่าง ๆ ที่ผู้ปฏิบัติงานอาจได้รับอันตราย จากวัตถุมีพิษ วัตถุเคมี วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด ต้องให้ผู้ที่มีความชำนาญ ในการปฏิบัติงานนั้น ๆ โดยเฉพาะ และต้องสวมเครื่องป้องกันอันตรายตามความเหมาะสมด้วย ในการซ่อมต้องหยุดเครื่องจักรส่วนอื่นที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายได้ และให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่ เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานออกจากบริเวณนั้น

ข 74. ในกรณีที่มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นในขณะที่ปฏิบัติงาน ต้องหยุดงานส่วน นั้น ๆ ทันที คนงานซึ่งไม่มีหน้าที่ซ่อมแซมแก้ไขต้องออกจากบริเวณนั้นโดยด่วนและจัดให้ มีการแก้ไขหรือระงับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นโดยเร็ว โดยให้ผู้ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ งาน สวมเครื่องป้องกันอันตรายตามความเหมาะสม

ข 75. ต้องทำการกำจัดกลิ่น เสียง ความสั่นสะเทือน ฝุ่นละออง เขม่า เถ้าถ่าน ที่เกิดขึ้นจากโรงงานมิให้เป็นที่เคื้อครอนหรือเป็นเหตุเลื้อมหรืออาจ เป็นอันตรายแก่สุขภาพของผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง

ข 76. ต้องดูแลรักษาระบบเก็บเสียง ท่อไอเสีย หม้อพักของเครื่อง ตนกำลัง ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยตลอดเวลา

ข 77. โรงงานที่มีการใช้เตาหรือเครื่องจักรอื่นใด ซึ่งทำให้มีเขม่า ควันออกสู่อากาศต้องปล่องออกทางปล่องที่มีความสูงตามความจำเป็นและเหมาะสม ความดำของเขม่าควันที่ปล่องต้องไม่เกินร้อยละสี่สิบของความดำมาตรฐานริงเกลดมานน์ เว้นแต่ในช่วงระยะเวลาสั้น ในขณะที่เริ่มติดเตาหรือติดเครื่อง เชื้อที่เผา เป่าเขม่า หรือเกิดชัคของขึ้นในระบบขจัดเขม่าควัน

1.40 ประกาศของคณะปฏิวัติ (ฉบับที่ 16)⁸⁹ โดยที่ปรากฏว่าได้มีผู้นำรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และเรือกลที่มีควันหรือระดับเสียงอันเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย หรือก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนมาใช้ในทางหรือแม่น้ำลำคลอง อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย แม้เจ้าหน้าที่จะได้ออกคำสั่งเตือนและลงโทษผู้ฝ่าฝืนแล้วก็ตามแต่ก็ปรากฏว่ายังมีผู้ตั้งใจฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าหน้าที่งานอยู่เสมอ คณะปฏิวัติเห็นว่า เพื่อประโยชน์แก่สุขภาพ อนามัย และความสุขของประชาชน สมควรดำเนินการลงโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนอย่างเด็ดขาด หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ 1. เมื่อพนักงานตมสามสิบวันนับแต่วันนี้ใช้บังคับประกาศของเจ้าหน้าที่งานจราจรหรืออธิบดีกรมเจ้าท่าตามข้อ 2 แล้วแต่กรณี ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ในทางหรือแม่น้ำลำคลอง ซึ่งรถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือเรือกลที่มีควันอันเป็นอันตรายหรือเสื่อมเสียอนามัยแก่ประชาชน หรือมีระดับเสียงอันเป็นการเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน ตามที่กำหนดไว้ในประกาศของเจ้าหน้าที่งานจราจรหรืออธิบดีกรมเจ้าท่าซึ่งได้ประกาศตามข้อ 2

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองซึ่งผู้จนได้ว่าตนมิได้ยินยอมให้ใช้รถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือเรือกลตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้ขับรถหรือนายท้ายเรือดังกล่าวเป็นผู้ครอบครองซึ่งใช้รถหรือเรือนั้น

ข้อ 2. ให้เจ้าพนักงานจราจรโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและอธิบดีกรมเจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดเครื่องวัดควัน และลักษณะควันที่เป็นอันตรายหรือเสื่อมเสียอนามัยแก่ประชาชน และเครื่องวัดเสียงและระดับเสียงอันเป็นการเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนแล้วแต่กรณี

ข้อ 3. ผู้ใดฝ่าฝืนข้อ 1 ต้องระวางโทษปรับห้าร้อยบาทสำหรับรถยนต์

⁸⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 88, ตอนที่ 137, ฉบับพิเศษ (9 ธันวาคม 2514) : 1.

สองรอยบาทสำหรับเรือกล หรือหนึ่งรอยบาทสำหรับรถจักรยานยนต์ และให้เจ้าพนักงาน
 จราจรหรืออธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมายสั่งยึดหรือห้ามใช้รถยนต์
 รถจักรยานยนต์ หรือเรือกลนั้น แล้วแต่กรณี จนกว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองจะได้
 แก้ไขรถหรือเรือดังกล่าวมิให้มีควันหรือระดับเสียงตามประกาศข้อ 2 และเจ้าพนักงาน
 ผู้มีอำนาจสั่งห้ามได้มีหนังสืออนุญาตให้นำไปใช้ในทางหรือแม่น้ำลำคลองได้ และให้เจ้า
 พนักงานดังกล่าวมีอำนาจกำหนดมาตรการควบคุมรถหรือเรือที่ถูกห้ามใช้ด้วย

ข้อ 4. ผู้ไต่หน้ารถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือเรือกลที่เจ้าพนักงานตาม
 ข้อ 2 ได้สั่งห้ามใช้ตามข้อ 3 ไปใช้ในทางหรือแม่น้ำลำคลองโดยไม่มีหนังสืออนุญาตต้อง
 ระวังโทษปรับสองพันบาท

1.41 ประกาศเจ้าพนักงานจราจรทั่วราชอาณาจักร เรื่อง การใช้เครื่องวัด
 ควันและเสียงดังของรถยนต์และรถจักรยานยนต์⁹⁰

ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 16 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2514 ควบคุมการ
 ใช้รถยนต์ รถจักรยานยนต์ และเรือกลที่มีควัน หรือ ระดับเสียงอันเป็นอันตรายต่อสุขภาพ
 ออานามัย หรือต่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน มาใช้ในทาง หรือ แม่น้ำ ลำคลอง

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว เจ้า
 พนักงานจราจรโดยอนุบัญญัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนดเครื่องวัดควันและลักษณะ
 ควันที่เป็นอันตรายหรือเสื่อมเสียอนามัย และเครื่องวัดเสียงและระดับเสียงที่ก่อความ
 เดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน สำหรับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่นำมาใช้ในทางไว้ดังนี้

1. ลักษณะของควันที่ออกจากท่อไอเสียของรถยนต์และรถจักรยานยนต์
 ซึ่งทดสอบและวัดเขมาควันเมื่อรถหยุดอยู่กับที่ และแรงเครื่องยนต์พอสมควรเกินกว่า 40
 เพลอร์เซ็นต์ของเครื่อง บอชส์โมคมิเตอร์ (Bosch Smokemeter)

⁹⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 88, ตอนที่ 147 (28 ธันวาคม 2514) : 4.

....

1.42 ประกาศเจ้าพนักงานจรรยาทั่วราชอาณาจักร เรื่อง เพิ่มเติมการใช้เครื่องวัดควัน และระดับเสียงของรถยนต์และรถจักรยานยนต์⁹¹

ตามประกาศเจ้าพนักงานจรรยาทั่วราชอาณาจักร ฉบับลงวันที่ 24 ธันวาคม 2514 ประกาศกำหนดการใช้เครื่องวัดควัน และเสียงดังของรถยนต์และรถจักรยานยนต์ เพื่อดำเนินการปราบปรามรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่มีลักษณะควันหรือระดับเสียงเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย หรือต่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนมาใช้ในทาง ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 16 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2514 ไปแล้วนั้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวเจ้าพนักงานจรรยา โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กำหนดเครื่องวัดควัน และเครื่องวัดเสียงเพิ่มเติม โดยให้ใช้เครื่องวัดควันและเครื่องวัดเสียงคอสมอคอร์ค (Cosmo-cord) ซึ่งทำในประเทศอังกฤษขึ้นอีกชนิดหนึ่ง...

1.43 ประกาศกรมเจ้าท่า ที่ 38/2515 เรื่องการใช้เครื่องวัดควันและเสียงดังของเรือกล⁹²

ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 16 ลงวันที่ 9 ธันวาคม พุทธศักราช 2514 ควบคุมการใช้รถยนต์ รถจักรยานยนต์และเรือกลที่มีควันหรือระดับเสียงอันเป็นอันตรายต่อสุขภาพและอนามัย หรือก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน มาใช้ในทางหรือแม่น้ำลำคลอง

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวอธิบดีกรมเจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม กำหนดเครื่องวัดควันและเครื่อง

⁹¹ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 89, ตอนที่ 112, ฉบับพิเศษ (25 กรกฎาคม 2515) : 11.

⁹²ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 89, ตอนที่ 29, (25 กุมภาพันธ์ 2515) : 1.

วัดเสียงและระดับเสียงที่ก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน สำหรับเรือกลที่นำมาใช้
ในแม่น้ำลำคลองไว้ดังนี้

1. ลักษณะของควันท่อออกจากท่อไอเสียของเรือกลชนิดที่ใช้เครื่องยนต์
ใหม่ภายใน ซึ่งทดสอบและวัดเข้ามาวันที่ปากท่อไอเสีย เมื่อเรือกลผูกอยู่กับที่และเร่ง
เครื่องยนต์ประมาณ 2 ใน 3 ของอัตรารอบสูงสุดของเครื่องยนต์นั้นได้เกินกว่า 40 เปอร์เซ็นต์
โดยใช้เครื่องยนต์ชนิดใช้แสงผาน

...

1.44 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.

2518⁹³

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"คุณภาพสิ่งแวดล้อม" หมายความว่า คุณภาพของธรรมชาติอันได้แก่
สัตว์ พืช และทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ และสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้น ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์
ต่อการดำรงชีพของประชาชนและความสมบูรณ์สืบไปของมนุษย์และธรรมชาติ

มาตรา 4 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ" ประกอบด้วยรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวง
กลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไม่เกินห้าคน และผู้แทนสถาบันองค์การอิสระ
หรือบุคคลอื่นอีกไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการและเลขาธิการคณะ
กรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการซึ่งแต่งตั้งจากผู้แทนสถาบัน องค์การอิสระและบุคคลอื่น จะต้องไม่

⁹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 92, ตอนที่ 40, ฉบับพิเศษ (19 กุมภาพันธ์
2518) : 39.

เป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

มาตรา 5 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) เสนอนโยบายและความเห็นที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะรัฐมนตรี
- (2) พิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติตามนโยบายในการทำโครงการหรือแผนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (3) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนที่อาจมีผลเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะรัฐมนตรีหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง แลวแต่กรณี
- (4) เสนอแผนพัฒนาส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะรัฐมนตรี
- (5) เสนอแนะมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องต่าง ๆ พร้อมทั้งมาตรการที่จะใช้ในการตรวจสอบและเสนอแนะบทกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรี
- (6) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศต่อคณะรัฐมนตรี อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- (7) ประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและภาคเอกชนในเรื่องที่เกี่ยวกับคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- (8) พิจารณาเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวกับคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีขอให้พิจารณา
- (9) ปฏิบัติการอื่นใดที่กฎหมายกำหนดให้เป็นของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจมอบให้สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นผู้ปฏิบัติการหรือเตรียมข้อเสนอมายังคณะกรรมการเพื่อพิจารณาคำเนินการต่อไป

มาตรา 6 ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจเรียกให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และบุคคลอื่น ส่งเอกสารการสำรวจผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม และเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องของโครงการ และแผนงานมาพิจารณาในการนี้อาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วย หากเห็นว่าโครงการและแผนงานใดอาจจะทำให้เกิดผลเสียหายร้ายแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้เสนอมาตรการการแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

มาตรา 12 ให้มีสำนักคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) ปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมายให้
- (2) ศึกษา วิเคราะห์สถานะและคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้ในการวางแผนและในการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ตลอดจนหาแนวทางปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- (3) พิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้ใช้มาตรการใด ๆ ในอันที่จะส่งเสริมและปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- (4) สอดส่องดูแลให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนปฏิบัติตามมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- (5) รับเรื่องราวร้องทุกข์ที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายเนื่องมาจากการกระทำอันมีผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมมาพิจารณาหาทางแก้ไข
- (6) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน และประชาสัมพันธ์ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมทั้งภายในประเทศ และกับต่างประเทศ
- (7) สนับสนุนหรือทำการศึกษ วิจัย และเผยแพร่ปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมร่วมกับสถาบันการศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ
- (8) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาเรื่องคุณภาพสิ่งแวดล้อมในทุกระดับการศึกษา

(๑) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

มาตรา 15 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจตั้งคณะกรรมการประจำเฉพาะเรื่องเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติจะมอบหมายก็ได้

.....

มาตรา 16 คณะกรรมการประจำเฉพาะเรื่องอาจตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามที่คณะกรรมการประจำเฉพาะเรื่องจะมอบหมายก็ได้

.....

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากเวลานี้ปัญหาความเสื่อมโทรมของคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น ดินเสีย น้ำเน่า อากาศเป็นพิษ ป่าไม้ ต้นน้ำลำธาร ถูกทำลาย กำลังทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ปัญหาเหล่านี้มีผลสืบเนื่องมาจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของประชากร และการหลั่งไหลจากชนบทเข้าสู่เมืองใหญ่ ๆ ประการหนึ่ง การจัดใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่ถูกต้องทำให้ป่าไม้แรชาดู เชื้อเพลิงหมดสิ้นไปโดยเร็วประการหนึ่ง และการสร้างอุตสาหกรรม ตลอดจนการนำเทคโนโลยีมาใช้โดยไม่คำนึงถึงผลสะท้อนที่จะตามมาในรูปความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม อีกประการหนึ่ง ประกอบกับความเสื่อมโทรมดังกล่าวนี้ได้เข้าขั้นวิกฤติในประเทศอุตสาหกรรมต่าง ๆ จึงได้มีแนวโน้มที่ประเทศเหล่านั้นจะพยายามระบายนวัตกรรมสกปรกมายังประเทศด้อยพัฒนา เช่น ประเทศไทย ปัญหาเหล่านี้ จึงเพิ่มความรุนแรงยิ่งขึ้นเป็นทวีคูณ ซึ่งหากไม่ได้รับการป้องกันแก้ไขเสียแต่ต้นมือแล้ว ก็จะเกิดความเดือดร้อนต่อชีวิต สุขภาพ อนามัย และความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นอันมาก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

1.45 ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง ควบคุมความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัยในโรงพยาบาลนต และรดยนตประจำทาง พ.ศ. 2519⁹⁴

.....
ขอ 7. ให้เจ้าของโรงพยาบาลนตประกอบกิจการโรงพยาบาลนต ผู้จัดการโรงพยาบาลนต จัดสถานที่โดยเจเพาะสำหรับผู้สูบบุหรี่ พร้อมทั้งแสดงเครื่องหมายหรือข้อความให้ชัดเจน และให้ติดตั้งเครื่องหมายหรือข้อความให้ชุมชนภาพนตงคสูบบุหรี่ในห้องชมภาพนตไว้ให้เห็นได้ชัดเจนโดยทั่วไป โดยเฉพาะทางเข้าออกทุกทาง และให้ฉายภาพนิ่งซึ่งมีเครื่องหมายหรือข้อความเพื่องคสูบบุหรี่ ตามที่ผู้วาราชการกรุงเทพมหานคร กำหนด ในรอบหนึ่งไมนอยกว่า 2 ครั้ง ๆ ละไมนอยกว่าสามสิบวินาที

ให้ผูประกอบการขนส่งประจำทาง ติดตั้งเครื่องหมาย หรือข้อความให้ผูโดยสารงคสูบบุหรี่นรดยนตประจำทางไว้ให้เห็นได้ชัดเจนโดยทั่วไป โดยเฉพาะทางขึ้นลงทุกทาง ตามที่ผู้วาราชการกรุงเทพมหานครกำหนด

ขอ 8. ห้ามมิให้ผูคสูบบุหรี่หรือกระทำกรใด ๆ ที่ทำให้เกิดควันในห้องชมภาพนต เว้นแต่จะสูบหรือกระทำในสถานที่ซึ่งจัดไว้โดยเจเพาะ
 ห้ามมิให้ผูคสูบบุหรี่ในรดยนตประจำทาง

.....
ขอ 11. ให้ผูประกอบกิจการโรงพยาบาลนต ผู้จัดการโรงพยาบาลนต มีหน้าที่ควบคุมให้พนักงานของโรงพยาบาลนตทำการสอดส่อง และวากลาวตักเตือนมิให้ผูคสูบบุหรี่ตามขอ 8 วรรคแรก
 ในห้องชมภาพนตรหากผูใดไม่ปฏิบัติตาม ให้แจ้งเจ้าพนักงานตำรวจเพื่อดำเนินคดีต่อไป

พนักงานประจำรดยนตประจำทาง มีหน้าที่สอดส่องและวากลาวตักเตือนมิให้ผูคสูบบุหรี่ในรดยนตโดยสธารประจำทาง หากผูใดไม่ปฏิบัติตามให้แจ้งเจ้าพนักงานตำรวจเพื่อดำเนินคดีต่อไป

ขอ 12. เจ้าของผูประกอบกิจการโรงพยาบาลนต ผู้จัดการโรงพยาบาลนตไม่

⁹⁴ประกาศ ณ วันที่ 13 กันยายน 2519

ปฏิบัติตามข้อ 7 วรรคแรก แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ประกอบการขนส่งประจำทางไม่ปฏิบัติตาม ข้อ 7 วรรคสอง แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

ข้อ 13. ผู้โค่นต้นไม้ข้อ 8 วรรคแรกแห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ผู้โค่นต้นไม้ข้อ 8 วรรคสองแห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

ข้อ 14. ผู้ประกอบกิจการโรงภาพยนตร์ ผู้จัดการโรงภาพยนตร์ไม่ปฏิบัติตามข้อ 11 วรรคแรกแห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

พนักงานประจำรถยนต์ประจำ ไม่ปฏิบัติตามข้อ 11 วรรคสอง แห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

พนักงานประจำรถยนต์ประจำทาง ไม่ปฏิบัติตามข้อ 11 วรรคสองแห่งข้อบัญญัติกรุงเทพมหานครนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

1.46 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 420 ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านผู้กระทำละเมิด จำต้องชำระค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น

มาตรา 421 การใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะให้เกิดเสียหายแก่บุคคลอื่นนั้นท่านว่าเป็นการอันมิชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา 1337 บุคคลใดใช้สิทธิของตนเป็นเหตุให้เจ้าของอสังหาริมทรัพย์ได้รับความเสียหาย หรือเดือดร้อนเกินที่ควรคิดหรือคาดหมายได้ว่าจะเป็นไปตาม

ปกติและเหตุอันควรในเมื่อเอาสภาพและตำแหน่งที่อยู่แห่งทรัพย์สินนั้นมาคำนึงประกอบไว้
 ทานว่าเจ้าของของสิ่งทรัพย์สินมีสิทธิจะปฏิบัติการเพื่อยังความเสียหายหรือเดือดร้อนนั้นให้
 สิ้นไป ทั้งนี้ไม่ลดล้างสิทธิที่จะเรียกเอาค่าทดแทน

1.47 ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 396 ผู้ใดทิ้งซากสัตว์ซึ่งอาจเน่าเหม็นในหรือริมทางสาธารณะ
 ทองระวางโทษปรับไม่เกินหกร้อยบาท

2. กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันควบคุมเสียง

2.1 พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456

มาตรา 122 ห้ามมิให้เรือกำปั่นไฟหรือเรือกลไฟเล็กที่ทอดสมออยู่กึ่ง
 หรือกำลังเดินอยู่กึ่งที่เป่าแตรหวีด นอกจากเฉพาะสำหรับความสะอาดในการเดินเรือหรือ
 เพื่อป้องกันมิให้โคลนกันกับเรืออื่น และเสียงแตรที่เป่าขึ้นนั้นห้ามมิให้เป่านานเกินกว่าสมควร
 ขอบังคับที่วางนี้ให้ใช้สำหรับแตร เรือยนต์เหมือนกัน

มาตรา 123 ภายในเขตท่ากรุงเทพฯ ห้ามมิให้เรือดำโคไช้แตรที่มีเสียง
 หาวหรือเสียงครางครวญเว็นไว้แต่เรือมาจากต่างประเทศที่ไม่มีแตรอย่างอื่นนอกจากอย่าง
 นั้น

มาตรา 124 ภายในเขตท่ากรุงเทพฯ นอกจากได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า
 หรือจากเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ห้ามมิให้ผู้ใดยิงปืนจากเรือกำปั่นหรือเรือเล็กดำโคไช้เป็นอันขาด
 เว้นไว้แต่สำหรับเป็นเครื่องสัญญาณว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นแก่เรือ

มาตรา 125 ภายในเขตท่ากรุงเทพฯ และนอกจากได้รับอนุญาตจาก
 เจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ห้ามมิให้ผู้ใดชักธง ปก้อยหรือจุกคอกไม้เพลิงใน
 ระหว่างเวลาตั้งแต่ 4 ทุ่ม ถึงเวลาย่ำรุ่งเป็นอันขาด

มาตรา 126 ผู้ใดละเมิดข้อบังคับอย่างหนึ่งอย่างใดในมาตรา 122,
 123, 124 และ 125 ทานว่ามีความผิดต้องระวางโทษปรับเป็นเงินกว่าร้อยบาท

2.2 พระราชบัญญัติจราจรทางบก พุทธศักราช 2477⁹⁵

มาตรา 6 ห้ามมิให้ใช้รถที่มีส่วนหนึ่งส่วนใดหรือเครื่องประกอบอย่างหนึ่งอย่างใด หรือของที่บรรทุกอันเกินเสียงอื้อฉาวหรือจากฎไปบนทาง

มาตรา 13.....

ถ้าจะผ่านโรงพยาบาลหรือโรงเรียนที่มีเครื่องหมายของเจ้าพนักงานจราจรแสดงไว้ ต้องเบรคให้ช้าพอสมควร และห้ามมิให้ทำหรือส่งเสียงอื้อฉาวโดยไม่ว่าเป็น

มาตรา 33 ให้รถใช้เสียงสัญญาณโดยเฉพาะดังต่อไปนี้

- (1) รถยนต์ รถจักรยานยนต์ใช้เสียงแตร
- (2) รถราง รถม้า ใช้เสียงระฆัง
- (3) รถจักรยานใช้เสียงกระดิ่ง

ห้ามมิให้รถอื่นใช้เสียงสัญญาณดังกล่าวข้างต้นแต่รถดับเพลิง รถบรรทุกคนเจ็บป่วย หรือรถในราชการตำรวจนั้น เจ้าพนักงานจราจรมีอำนาจอนุญาตให้ใช้แตรเสียงครวญคราง (ไซเรน) เป็นเสียงสัญญาณพิเศษอีกได้

มาตรา 34 เมื่อไม่จำเป็นเพื่อความปลอดภัยแห่งจราจรห้ามใช้เสียงสัญญาณและเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อรถจอดอยู่กับที่ การใช้เสียงนี้จึงจำกัดแต่เฉพาะเพื่อความปลอดภัยเท่านั้น จะใช้เสียงยาวหรือซ้ำเกินควรไม่ได้

มาตรา 37 ห้ามมิให้ผู้ขับรถรับจ้างหรือผู้เก็บค่าโดยสาร ร้องเรียกให้คนขึ้นรถ โดยส่งเสียงอื้อฉาวหรือทำความรำคาญอย่างใด ๆ

มาตรา 46 ผู้ขับรถรับจ้างและผู้เก็บค่าโดยสารมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

.....

⁹⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 51, (21 ตุลาคม 2477) : 722.

(4) ต้องมีมรรยาทและจรรยาอันดีงาม ต้องไม่ใช้ถ้อยคำหรือแสดงอาการเสียดสี ดูหมิ่นก้าวร้าวรังแก รบถวน หรือหยามคายผู้หนึ่งผู้ใด หรือแสดงกิริยาวิจาหรือสิ่งเสียดขยประการหนึ่งประการใด ในทางที่สื่อลักษณะไม่สมควรและไม่สุภาพ⁹⁶

มาตรา 66 ผู้ใดฝ่าฝืนบทแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือฝ่าฝืนกฎกระทรวงข้อบังคับประกาศหรือคำสั่งที่เจ้าพนักงานจราจรได้ออกตามพระราชบัญญัติ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทและให้ศาลมีอำนาจถอนใบอนุญาตขับรถหรือให้นายทะเบียนยึดใบอนุญาตขับรถไว้ไม่เกินหนึ่งปีก็ได้⁹⁷

มาตรา 70 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้มีหน้าที่รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กับให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงหรืออนุญาตให้ออกเทศบัญญัติเพื่อ

(1) กำหนดสัญญาณหรือ ห้ามการใช้เสียงเป็นสัญญาณในเขตท้องถิ่นและในระยะเวลาซึ่งจะได้อำหนดไว้⁹⁸

2.3 ประกาศเจ้าพนักงานจราจร

เรื่อง การใช้ไฟสัญญาณแสงแดงวิบวาบ เสียงสัญญาณครางครวญ (ไซเรน) หรือเสียงสัญญาณอย่างอื่น⁹⁹

⁹⁶แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 3 แห่ง "พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2481," ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 56, ตอนที่ 4 (10 เมษายน 2482) : 285.

⁹⁷แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อ 11 แห่ง "ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 59 พ.ศ. 2515," ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 89, ตอนที่ 15, ฉบับพิเศษ (27 มกราคม 2515) : 14.

⁹⁸แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 2 แห่ง "พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2478," ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 53, ตอนที่ 6 (19 เมษายน 2479) : 66.

⁹⁹ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 89, ตอนที่ 199, ฉบับพิเศษ (27 ธันวาคม 2515):5.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พุทธศักราช 2477 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 59 ลงวันที่ 26 มกราคม พุทธศักราช 2515 เจ้าพนักงานจราจรทั่วราชอาณาจักร ประกาศการใช้ไฟสัญญาณแสงแดงวิบวาบ เสียงสัญญาณครางครวญ (ไซเรน) หรือเสียงสัญญาณอย่างอื่นไว้ดังต่อไปนี้

1. รถที่จะขออนุญาตใช้ไฟสัญญาณแสงแดงวิบวาบ เสียงสัญญาณครางครวญ (ไซเรน) หรือเสียงสัญญาณอย่างอื่น คือ รถดับเพลิง รถพยาบาล รถในราชการตำรวจ หรือทหาร เมื่อได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานจราจรแล้ว จึงจะติดตั้งเครื่องไฟสัญญาณหรือเครื่องเสียงสัญญาณได้

2. การใช้ไฟสัญญาณตามข้อ 1 ให้ใช้ได้ในกรณี ดังต่อไปนี้

(1) จำเป็นต้องเดินทางเพื่อปฏิบัติหน้าที่เมื่อมีเหตุฉุกเฉินหรือโดยรีบด่วน

ที่สุด

(2) นำหรือปิดท้ายรถหรือขบวนรถหรือขบวนคนเดินเท้า ซึ่งจำเป็นต้องอารักขาให้ความปลอดภัยเป็นพิเศษ

(3) การใช้ไฟสัญญาณแสงแดงวิบวาบโดยไม่ใช้เสียงสัญญาณครางครวญ (ไซเรน) ให้ใช้ได้ในกรณีต่อไปนี้

(1) จำเป็นต้องเดินทางเพื่อปฏิบัติหน้าที่โดยเร็ว

(2) นำหรือปิดท้ายรถหรือขบวนรถหรือขบวนคนเดินเท้า ซึ่ง

อาจกีดขวางการจราจร

(3) หยุดปฏิบัติหน้าที่เมื่อมีเหตุฉุกเฉินหรือจำเป็นเพื่อให้ผู้ใช้ทางทราบ หรือสังเกตเห็นได้ง่าย

(4) เมื่อมีการเปลี่ยนเจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือสภาพหรือวัตถุประสงค์ของการใช้รถ ให้ถอดเครื่องไฟสัญญาณหรือเสียงสัญญาณออกจากรถนั้น และนำหนังสืออนุญาตส่งคืนเจ้าพนักงานจราจรผู้อนุญาตภายใน 15 วัน

2.4 กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์พุทธศักราช 2473 (ฉบับที่ 5)¹⁰⁰

.....

ข้อ 6. ห้ามมิให้รถยนต์ที่ไม่มีเครื่องระงับเสียงหรือรถยนต์ที่ท่อไอเสีย พนลงกับพื้นถนน

2.5 พระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช 2484¹⁰¹

มาตรา 19 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่จัดการกำจัด, ห้ามและระงับ เหตุรำคาญในที่สาธารณะหรือที่เอกชน ซึ่งก่อให้เกิดเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพความ ปลอดภัยหรือสิทธิและเสรีภาพของประชาชนกับทั้งใหญ่แลรักษาบรรดาถนนทางบก ทางน้ำ รางระบาย คุ คลอง และที่ต่าง ๆ ในเขตของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ เพื่อความประสงค์แห่งพระราชบัญญัตินี้เหตุรำคาญใดแก่

.....

(10) กลิ่น เสียง ความกระเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า อันเป็น ที่เคื้อครอนแก่ผู้อยู่ใกล้เคียงหรือเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

2.6 พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. 2493¹⁰²

มาตรา 4 ผู้ที่จะทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงควยกำลังไฟฟ้า จะต้องขอรับอนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ก่อน เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงทำการโฆษณาได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอรับอนุญาตและให้มีอำนาจ กำหนดเงื่อนไขลงในใบอนุญาตว่าควยเวลาสถานที่ และเครื่องอุปกรณ์ขยายเสียงและผู้ รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดนั้น

มาตรา 5 ใบอนุญาตที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกให้แก่ผู้ทำการโฆษณาตาม ความในพระราชบัญญัตินี้ให้คุ้มครองถึงผู้ใช้เสียงและผู้ควบคุมเครื่องขยายเสียงในการโฆษณา

¹⁰⁰ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 53, ตอนที่ 66 (14 มีนาคม 2479) : 1334.

¹⁰¹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 58, ตอนที่ 97 (30 ธันวาคม 2484) : 1963.

¹⁰² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 69, ตอนที่ 8 (7 กุมภาพันธ์ 2473) : 178.

และบุคคลเช่นว่านี้ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตด้วย

มาตรา 6 พนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีอำนาจสั่งผู้ใช้เสียงหรือผู้ควบคุมเครื่องขยายเสียงให้ลดเสียงลงได้ เมื่อปรากฏว่าเสียงที่โฆษณานั้นก่อความรำคาญแก่ประชาชน

ถ้าการโฆษณากระทำผิดเงื่อนไขในใบอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานที่สั่งตามความในวรรคก่อนให้เจ้าพนักงานดังกล่าวมีอำนาจสั่งให้หยุดโฆษณาได้

มาตรา 9 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 4 มาตรา 5 หรือคำสั่งเจ้าพนักงานที่สั่งตามความในมาตรา 6 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาทและให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ด้วย

2.7 ประกาศกรมการขนส่ง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2497 เรื่องลักษณะของรถยนต์ประจำทางที่จะใช้ประกอบการขนส่งประจำทาง¹⁰³

1. การต่อตัวถังรถยนต์ภายในประเทศ..

ก. สภาพทั่วไป

.....

(5) ท่อไอเสียยาวเสมอท้ายรถ แต่ไม่ยาวเกินกันชนท้ายรถ ไม่พ่นลงดินและมีเครื่องระงับเสียงที่ระงับเสียงได้ดี

.....

ฉ. ส่วนประกอบให้ความปลอดภัย

.....

(4) ต้องมีแบตเตอรี่ไฟฟ้าที่มีเสียงเคี้ยว ดังพอสมควร

¹⁰³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 71, ตอนที่ 70, ฉบับพิเศษ (1 พฤศจิกายน 2479) : 3.

2.8 กฎกระทรวง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2512 ออกตามความในพระราชบัญญัติ
โรงงาน พ.ศ. 2512¹⁰⁴

.....

ข้อ 7. เครื่องจักรต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) มีน้ํกแข็งแรงแงและเหมาะสมโดยมีคํารับรองของผู้ประกอบ
วิชาชีวิศวกกรรมควบคุมหรือวิศวกกรกัันที่กระทรวงอุตสาหกรรมเห็นชอบในการคํานวณออก
แบบและวางแผนผังการติดตั้งและใช้เครื่องจักรให้มีความปลอดภัยและไม่ก่อให้เกิดความ
สั่นสะเทือนเสียงหรือคลื่นวิทยุ รบกวนผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง

2.9 ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2514 ออกตาม
ความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 เรื่องหน้าที่ของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ
โรงงาน¹⁰⁵

.....

ข้อ 39 ต้องจัดให้ทุกคนซึ่งอยู่ในบริเวณงานที่มีเสียงดังเกินกว่า 80
เดซิเบล หรือเสียงดังอันอาจจะเป็นอันตรายต่อแก้วหู อุดหูควยที่อุดหู (ear plug)
ที่มีประสิทธิภาพ

ข้อ 40 ต้องจัดให้ทุกคนที่อยู่ในบริเวณงานที่อาจจะเป็นอันตรายต่อใบหู
และหูสวมเครื่องป้องกันหู (ear guard) ที่มีประสิทธิภาพ

.....

ข้อ 75 ต้องทำการกำจัดจักคลื่น เสียง ความสั่นสะเทือน ฝุ่นละออง
เขม่า เถ้า ถ่าน ที่เกิดขึ้นจากโรงงานมิให้เป็นที่เคื้อครอนหรือเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็น
อันตรายแก่สุขภาพของผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง

ข้อ 76 ต้องดูแลรักษาระบบเก็บเสียง ท่อไอเสียม่อพักของเครื่องต้นกำลัง
ให้อยู่ในสภาพเรียบร้อยตลอดเวลา

¹⁰⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 86, ตอนที่ 53 ฉบับพิเศษ (4 มิถุนายน 2512) : 3.

¹⁰⁵ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 88, ตอนที่ 86 ฉบับพิเศษ (14 สิงหาคม 2514) : 1.

2.10 ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 16 106

โดยที่ปรากฏว่าได้มีผู้นำรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และเรือกลที่มีควันหรือระดับเสียงอันเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย หรือก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนมาใช้ในทางหรือแม่น้ำลำคลอง อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย แม้เจ้าพนักงานจะได้วางกล่าวตักเตือนและลงโทษผู้ฝ่าฝืนแล้วก็ตาม แต่ปรากฏว่ายังมีผู้ตั้งใจฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานอยู่เสมอ คณะปฏิวัติเห็นว่า เพื่อประโยชน์แก่สุขภาพอนามัยและความสุขของประชาชน สมควรดำเนินการลงโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนอย่างเจ็บขาดหัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ 1 เมื่อพนักงานสามสิบวันนับแต่วันใช้บังคับประกาศของเจ้าพนักงานจราจร หรืออธิบดีกรมเจ้าท่าตามข้อ 2 แล้วแต่กรณี ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ในทางหรือแม่น้ำลำคลอง ซึ่งรถยนต์ รถจักรยานยนต์หรือเรือกลที่มีควันอันเป็นอันตรายหรือเสื่อมเสียอนามัยแก่ประชาชนหรือมีระดับเสียงอันเป็นการเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนตามที่กำหนดไว้ในประกาศของเจ้าพนักงานจราจรหรืออธิบดีกรมเจ้าท่าซึ่งได้ประกาศตามข้อ 2

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้ยินยอมให้ใช้รถยนต์ รถจักรยานยนต์หรือเรือกลตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้ขับหรือนายท้ายเรือดังกล่าวเป็นผู้ครอบครองซึ่งใช้รถหรือเรือนั้น

ข้อ 2 ให้เจ้าพนักงานจราจรโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและอธิบดีกรมเจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดเครื่องวัดควัน และลักษณะควันที่เป็นอันตรายหรือเสื่อมเสียอนามัยแก่ประชาชนและเครื่องวัดเสียงและระดับเสียงอันเป็นการเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนแล้วแต่กรณี

¹⁰⁶ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 88, ตอนที่ 137, ฉบับพิเศษ (9 ธันวาคม 2514) : 1.

ข้อ 3 ผู้ใดฝ่าฝืนข้อ 1 ต้องระวางโทษปรับห้าร้อยบาทสำหรับรถยนต์สอง
 ร้อยบาท สำหรับเรือกล หรือหนึ่งร้อยบาทสำหรับรถจักรยานยนต์และให้เจ้าพนักงานจราจร
 หรืออธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมายสั่งยึดหรือห้ามใช้รถยนต์รถจักรยาน
 ยนต์หรือเรือกลนั้น แล้วแต่กรณี จนกว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองจะได้แก้ไขรถหรือเรือ
 ดังกล่าวให้มีควันหรือระดับเสียงตามประกาศ ข้อ 2. และเจ้าพนักงานผู้ใช้อำนาจสั่งห้าม
 ได้มีหนังสืออนุญาตให้นำไปใช้ในทางหรือแม่น้ำลำคลองใดและให้เจ้าพนักงานดังกล่าวมี
 อำนาจกำหนดมาตรการควบคุมหรือเรือที่ถูกห้ามใช้ด้วย

ข้อ 4 ผู้ใดนำรถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือเรือกลที่เจ้าพนักงานตามข้อ 2
 ใดสั่งห้ามใช้ตามข้อ 3 ไปใช้ในทางหรือแม่น้ำลำคลองโดยไม่มีหนังสืออนุญาตต้องระวาง
 โทษปรับสองพันบาท

2.11 ประกาศเจ้าพนักงานจราจรทั่วราชอาณาจักร เรื่องการใช้เครื่องวัด
 ควันและเสียงดังของรถยนต์และรถจักรยานยนต์¹⁰⁷

ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 16 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2514 ควบคุมการ
 ใช้รถยนต์ รถจักรยานยนต์และเรือกลที่มีควันหรือระดับเสียงอันเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย
 หรือก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนนำไปใช้ในทางหรือแม่น้ำลำคลอง

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวเจ้า
 พนักงาจราจรโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กำหนดเครื่องวัดควันและ
 ลักษณะควันที่เป็นอันตรายหรือเสื่อมเสียอนามัยและเครื่องวัดเสียงและระดับเสียงที่ก่อ
 ความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนสำหรับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่นำมาใช้ในเส้นทาง
 ไว้ดังนี้

.....

¹⁰⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 88, ตอนที่ 147 (28 ธันวาคม 2514) : 4.

2. ระดับเสียงอันเกิดจากเครื่องยนต์และส่วนประกอบส่วนหนึ่งส่วนใดของรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในสภาพใช้งานปกติเกินกว่า 95 เดซิเบล เมื่อวัดระดับเสียงด้วยเครื่อง BRUEL and KLAER ของ DENMARK หรือวัดด้วยเครื่อง G.R (General Radio Co.) ของ U.S. ในระยะทาง 7.50 เมตร โดยรวมรถนั้น

2.12 ประกาศเจ้าพนักงานจราจรทั่วราชอาณาจักร เรื่องเพิ่มเติมการใช้เครื่องวัดควันและระดับเสียงของรถยนต์และรถจักรยานยนต์¹⁰⁸

.....

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว (ฉบับที่ 16) เจ้าพนักงานจราจรโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกำหนดเครื่องวัดควันและเครื่องวัดเสียงเพิ่มเติมโดยใช้เครื่องวัดควันและเครื่องวัดเสียงคอสมอคร็อกซึ่งทำในประเทศอังกฤษขึ้นอีกชนิดหนึ่ง

2.13 ประกาศกรมเจ้าท่า 38/2515 เรื่อง การใช้เครื่องวัดควันและเสียงดังของเรือกล¹⁰⁹

ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 16 ลงวันที่ 9 ธันวาคม พุทธศักราช 2514 ความคุ้มครองใช้รถยนต์ รถจักรยานยนต์และเรือกลที่มีควันหรือระดับเสียงอันเป็นอันตรายต่อสุขภาพและอนามัยหรือก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนมาใช้ในทางหรือแม่น้ำลำคลอง

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ดังกล่าว อธิบดีกรมเจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมกำหนดเครื่องวัดควันและเครื่องวัดเสียงและระดับเสียงที่ก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนสำหรับเรือกลที่นำมาใช้ในแม่น้ำลำคลองไว้ดังนี้

¹⁰⁸ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 89, ตอนที่ 112, ฉบับพิเศษ (25 กรกฎาคม 2515) : 11.

¹⁰⁹ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 89, ตอนที่ 29, ฉบับพิเศษ (25 กุมภาพันธ์ 2515) : 1

.....

2. ระดับเสียงอันเกิดจากเครื่องยนต์และส่วนประกอบส่วนหนึ่งส่วนใดของเรือกลเมื่อผูกอยู่กับที่และเร่งเครื่องยนต์ประมาณ 2 ใน 3 ของอัตรารอบสูงสุดของเครื่องนั้นได้เกินกว่า 90 เดซิเบล โดยใช้เครื่องวัดระดับเสียงและวิธีการวัดตามมาตรฐานสากลในระหว่าง 7.50 เมตร โดยรอบเรือกลนั้น

2.14 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 420 ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดีทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ถือว่าเป็นผู้ประมาทจำต้องชดเชยสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น

มาตรา 421 การใช้สิทธิซึ่งมีแต่จะทำให้เกิดเสียหายแก่บุคคลอื่นนั้น ท่านว่าเป็นการอันมิชอบด้วยกฎหมาย

2.15 ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 370 ผู้ใดส่งเสียงทำให้เกิดเสียงหรือกระทำความอื้ออึงโดยไม่มีเหตุสมควรจนทำให้ประชาชนตกใจหรือเดือดร้อนต่อวงโหวงโหวงไม่น้อยกว่าร้อยละ

มาตรา 372 ผู้ใดทะเลาะกันอย่างอื้ออึงในทางสาธารณะหรือสาธารณะสถานหรือกระทำโดยประการอื่นใดให้เสียความสงบเรียบร้อยในทางสาธารณะหรือสาธารณะสถานต่อวงโหวงโหวงไม่น้อยกว่าร้อยละ

มาตรา 376 ผู้ใดยิงปืนซึ่งใช้ดินระเบิดโดยโหวงโหวงในหมู่บ้านหรือที่ชุมชนต่อวงโหวงโหวงไม่น้อยกว่าสิบวัน หรือร้อยละ

กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมเรื่องอากาศและเสียงดังก่อดำรงขึ้นนั้น จะเห็นได้ว่าคงมีเฉพาะประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 16, ประกาศเจ้าพนักงานจรรยาวัตรของเจ้าพนักงานที่ 28/2515 และประกาศของกระทรวงอุตสาหกรรมอีกบางฉบับเท่านั้น ที่เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมเรื่องอากาศเสียงและเสียงรบกวน

โดยทรงแต่ก็คงกำหนดไว้เฉพาะเรื่องเขม่า, ควันและเสียงจากเครื่องจักรโรงงาน
อุตสาหกรรม รถยนต์หรือจักรยานยนต์ และเรือกลเท่านั้น หากได้มีมาตรการในการควบคุม
แหล่งกำเนิดอากาศเสียอย่างอื่นและกำหนดมาตรฐานสารอันตรายในอากาศแต่อย่างใดไม่

สำหรับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2518
นั้น แม้จะเป็นกฎหมายโดยตรงเกี่ยวเรื่องสิ่งแวดล้อมก็ตามก็ยังขาดสภาพบังคับที่เพียงพอ
เพราะกฎหมายฉบับดังกล่าวนี้เป็นเพียงแม่บทในการที่จะกำหนดบทบาทของสิ่งแวดล้อมหรือ
วางแผนนโยบายและเสนอแนะเท่านั้น จึงสมควรที่จะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้มีบท
บัญญัติซึ่งเป็นสภาพบังคับอยู่ด้วย

ส่วนบทบัญญัติกฎหมายอื่น ๆ นั้นแม้จะมีวัตถุประสงค์อย่างอื่น เช่น การรักษาความ
สะอาด, ความสงบเรียบร้อยและสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยมิได้มีความมุ่งหมายที่จะ
ป้องกันและควบคุมเกี่ยวกับเรื่องอากาศเสียและเสียงรบกวนโดยตรงก็ตาม แต่ก็มีบางบท
บางมาตราที่พอจะอนุโลมนำมาใช้ได้ เช่นเดียวกัน.